

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง

ศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์
ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
กรณีศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

Study to Characterization of desirable by KMUTL's Identity

Case study : Faculty of Information Technology, KMUTL

นางดาระกา ศิริสันติสัมฤทธิ์

ได้รับบสนับสนุนเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2557

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง

ศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์
ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
กรณีศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

Study to Characterization of desirable by KMUTL's Identity

Case study : Faculty of Information Technology, KMUTL

นางดาระกา ศิริสันติสัมฤทธิ์

6.12681593

ได้รับบสนับสนุนเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2557

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายงานเรื่องวิจัย ศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรณีศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปีที่วิจัย พ.ศ.2557

ชื่อผู้วิจัย นางดาระกา ศิริสันติสัมฤทธิ์

ที่ทำงาน คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุงเขตลาดกระบัง กทม.10520 โทรศัพท์ 02 3298000 ต่อ 3792

E-Mail : daraka@it.kmitl.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรณีศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักศึกษาต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำแนกตามชั้นปี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกชั้นปี ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 392 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้หลักความน่าจะเป็น วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากตารางสำเร็จรูปของ เฮนเดล ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราวัดอัตราส่วน (Rating scale) 5 ระดับ โดยมี ข้อคำถามประกอบด้วย คำถามเชิงนิมาน (+) และข้อคำถามเชิงนิเสธ (-) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหา ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การเปรียบเทียบพฤติกรรมแต่ละด้านของนักศึกษา จำแนกตามชั้นปี สถิติที่ใช้ทดสอบ ด้วยวิธี F-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way ANOVA) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1.คุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า ในภาพรวมนักศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศมีพฤติกรรม ด้านความซื่อสัตย์ ใฝ่รู้ และสู้งาน (ความเพียรพยายาม) อยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับค่อนข้างดี (\bar{x} = 3.98,S.D=.44) ด้านการใฝ่รู้ อยู่ในระดับค่อนข้างดี (\bar{x} = 3.56,S.D= .41) และด้านความเพียรพยายาม(สู้งาน) อยู่ในระดับค่อนข้างดี (\bar{x} =3.54,S.D=.45)

2.ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำแนกตามชั้นปี พบว่าในภาพรวม นักศึกษาทุกชั้นปี มีพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่น 95%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
คำสำคัญ : คุณลักษณะที่พึงประสงค์, อัตลักษณ์, นักศึกษา
ไม่วารณใดๆ หงสน อักทงหามมิเทคดเปลงเนื้อหา และตองอั่งอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Research Title Characterization of desirable by KMITL's Identity : Case Study in Faculty of Information Technology, KMITL.

Year 2014

Researcher Mrs.Daraka Sirisantiamrid

Office Faculty of Information Technology, KMITL. Chalongkrung Rd. Ladkrabang, Bangkok 10520

Phone : 02 329800 Ext.3792 E-mail: daraka@it.kmitl.ac.th

ABSTRACT

The objectives of research were to study Characterization of desirable by KMITL's Identity : Case Study in Faculty of Information Technology, KMITL. and study to comparison were the student's behavior 3 factors by classification of year. The sample groups consists of 392 undergraduates in the academic year 2013 by selection sample size of Dawin Hendel Table at confidence level 99%. Measure is the questionnaire 5 rating scale. Include by, positive questionnaire (+) and negative questionnaire (-). Statistic analysis use to frequency, percentage, average and standardized deviation, F-test, analysis of variance ANOVA

The research results were as follows:

1. Characterization of the student's behavior 3 factors at high level. Such as, The student's behavior to honesty at high level (mean =3.98,S.D=.44), Enthusiasm at high level (mean =3.56,S.D=.41), and Diligence at high level (mean =3.54,S.D=.45).
2. The results to comparison were the student's behavior 3 factors by classification of year. No difference at confidence level 95%.

Keyword : Characterization of desirable, Identity, student

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้มีอุปการะคุณหลายท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ อดีตคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา บุญภักดี อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. และ อาจารย์ว่าที่ ร้อยตรี ศักย์ชัย เพชรสุวรรณ อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิษณุโลก ซึ่งทั้ง 3 ท่าน ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จันทบูรณ์ สถิตวิริยวงศ์ คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สจล. ที่ได้สนับสนุนงบประมาณเงินรายได้ในการทำวิจัย นายธนาชาติ วิวัฒน์ภูติ นายกสโมสรณ์ศึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นางดาระกา ศิริสันติสัมฤทธิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	I
Abstract.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	V
สารบัญภาพ.....	VI
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
ระเบียบวิธีวิจัย.....	3
นิยามศัพท์.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	6
กรอบแนวคิดการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.....	7
จุดมุ่งหมายการจัดการศึกษา.....	7
แนวทางการจัดการศึกษา.....	8
มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา.....	9
การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ.....	10
พ.ศ.2552	
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	15
: จิตวิทยาทางการศึกษา.....	15
: คุณลักษณะด้านจิตพิสัย.....	17
: คำสอนทางพุทธศาสนา.....	21
คุณลักษณะที่พึงประสงค์.....	21
: แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ :ทฤษฎีพัฒนาการ.....	22
ทางการรู้การคิดของเพียเจต์	
: ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก.....	23
: หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.....	23
คุณธรรม จริยธรรม.....	33
คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้.....	36
การพัฒนาบัณฑิตอุดมศึกษาไทย.....	38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

บทที่ 2	(ต่อ).....	หน้า
	แนวคิดเกี่ยวกับการวัดประเมินผลด้านจิตพิสัย.....	41
	แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์.....	45
	การดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.....	47
	ผลการดำเนินงานของสถาบันฯ ระหว่างปีพ.ศ.2548-2555.....	48
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
	ขั้นตอนในการทดสอบ.....	59
	การวิเคราะห์ความแปรปรวน.....	61
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	62
	สรุปผลการวิจัย.....	64
	อภิปรายผล.....	64
	ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม.....		66
ภาคผนวก	ก. : กระบวนการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	
	ข. : ประวัติผู้วิจัย	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

บทที่ 2	หน้า
ตารางที่ 1	1.แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ : ด้านรักชาติ ศาสตร์ ษัตริย์..... 24
	2.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1.1 : การเป็นพลเมืองดีของชาติ..... 25
	3.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1.2 : การดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย..... 25
	4.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1.3 : ความศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตนตามหลักศาสนา..... 25
	5.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1.4 : การเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์..... 25
	6.แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ : ด้านความซื่อสัตย์..... 26
	7.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2.1 : การประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งกาย วาจาและใจ.. 26
	8.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2.2 : การประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งกายวาจาและใจ..... 26
	9.แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ : ด้านการมีวินัย..... 27
	10.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 3.1 : การมีวินัย..... 27
	11.แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ : ด้านการใฝ่เรียนรู้..... 28
	12.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4.1 : ตั้งใจ เพียรพยายาม และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้..... 28
	13.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4.2 : แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆสามารถสรุปองค์ความรู้... และปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้..... 29
	14.แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ : ด้านการอยู่อย่างพอเพียง..... 29
	15.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5.1 : ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม.... 30
	16.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5.2 : มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข... 30
	17.แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ : ความมุ่งมั่นในการทำงาน..... 31
	18.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 6.1 : ตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การงาน..... 31
	19.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 6.2 : การทำงานด้วยความเพียรพยายามเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย.. 31
	20.แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ : การมีจิตสาธารณะ..... 32
	21.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 7.1 : การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน..... 32
	22.แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 7.2 : การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน สังคม.... 33
	23.แสดงการวิเคราะห์ตามแนวคิดทางจริยธรรม: ประเด็นความซื่อสัตย์สุจริตและ..... 35 ความซื่อสัตย์สุจริต
บทที่ 3	3.1.แสดงจำนวน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปี..... 53
บทที่ 4	4.1.แสดงจำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ชั้นปี..... 56
	4.2.แสดงการเปรียบเทียบระหว่างเพศ ชั้นปี..... 57
	4.3.แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพฤติกรรม..... 57 ด้านความซื่อสัตย์
	4.4.แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์พฤติกรรมด้านการใฝ่รู้ 58
	4.5.แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพฤติกรรมด้านสู้งาน.. 58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญญัตราง

(ต่อ)		หน้า
	4.6.แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผลรวมค่าเฉลี่ยพฤติกรรมแต่ละด้าน	60
	4.7.แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยรวม จำแนกรายด้าน.....	61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

บทที่ 2		หน้า
ตารางภาพที่ 1	แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ทางวาจา ทางกายของระดับจิตพิสัยและการจัดจำแนกพฤติกรรม ด้านจิตพิสัย	18
บทที่ 4		
ตารางภาพที่ 1	แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	56
ตารางภาพที่ 2	แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปี	56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมา

เป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง(2552-2561) มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งนี้เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดังนั้นแนวคิดและหลักการ การพัฒนาคนไทยยุคใหม่ โดยผ่านกระบวนการ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีสติรู้ทัน มีปัญญา รู้คิด มีความสามารถในการสื่อสาร และคิดวิเคราะห์ มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนรู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบวิชาชีพ รู้จักพึ่งพาตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2)พ.ศ.2554(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน:2554) เป็นคุณภาพของคนไทยที่สังคมคาดหวัง การให้ความสำคัญที่เข้มแข็งวงกรอบแนวนโยบาย มาตรการ การจัดการศึกษาไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้ใช้กลไกภาครัฐ ระดมทั้งสรรพกำลังและทรัพยากรที่มีอยู่ช่วยกันขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย ระบบการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพของคนของชาติที่มีสมรรถนะความสามารถที่จะอยู่รอดได้ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

กรอบแนวทางการพัฒนาคนโดยผ่านกระบวนการจัดการศึกษาจึงใช้กรอบแนวคิดของเรื่อง “ความรู้ ควบคู่ไปกับคุณธรรม จริยธรรม” หรือยึดคุณธรรม นำความรู้ โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงร่วมมือ ของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษาซึ่งกระทรวงศึกษาได้ประกาศนโยบายและทิศทางหลักในการปฏิรูปการศึกษา โดยกำหนด 4 ยุทธศาสตร์ คือ 1) ปลูกจิตสำนึก สร้างเจตคติ ปรับพฤติกรรม 2) ปรับกระบวนการเรียนรู้ หาดันแบบสืบทอด 3) สร้างภูมิคุ้มกันโดยเครือข่ายขยายผลระหว่าง บ้าน สถานศึกษา ชุมชนและสื่อ 4) กำกับ ติดตามและประเมินผล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : คำนำ) มาเป็นแนวทางในวิธีการปฏิบัติในทุกขั้นตอนของการจัดการศึกษา โดยใช้กรอบกฎหมายฉบับกระทรวงว่าด้วย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช พ.ศ.2551

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษาที่จะวางแนวทางหรือกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาระดับสูงและเพิ่มพูนสนับสนุน ส่งเสริม ให้มี กระบวนการพัฒนาศักยภาพ ทักษะด้านอื่นๆ นอกเหนือไปจากความเข้มแข็งทางวิชาการ อันเป็นองค์ประกอบ สำคัญที่จะหล่อหลอมหรือการปั้นแต่ง ให้คนหนึ่งคนถึงพร้อมด้วยความรู้และทักษะและเป็นกลไกสุดท้ายในการผลิต กำลังคนระดับสูง เพื่อเข้าสู่สาขาวิชาชีพ ต่าง ๆ เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการส่งมอบทรัพยากรมนุษย์ ออกไปรับใช้ สังคมและประเทศชาติ อันจะนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นให้กับประเทศ ดังนั้นทุกสถาบันการศึกษาจึงให้ ความสำคัญกับการจัดการคุณภาพ ของผลผลิต และปฏิรูประบบการศึกษาของตนให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพตามความคาดหวังของประเทศ ดัชนีชี้วัดด้านคุณภาพบัณฑิต ความสอดคล้องของความต้องการ แรงงาน และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ได้ถูกนำมาเป็นประเด็นสำคัญในการดำเนินงาน และผลักดันให้ มหาวิทยาลัย เกิดวัฒนธรรมในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนหรือบัณฑิตอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงกระบวนการ การติดตาม ตรวจสอบ จากระบบการประเมินคุณภาพการศึกษา และสภาวะของการแข่งขันทางการศึกษา การ จัดอันดับของมหาวิทยาลัย ทำให้สถาบันอุดมศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลง วิธีการจัดการ เพื่อเน้นด้านคุณภาพ เป็นกระบวนการสำคัญในการดำเนินงานภารกิจเพื่อการบรรลุเป้าหมาย และภายใต้กรอบแนวทาง การประกัน คุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นผลมาจากหมวด 6 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นการสร้างระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของ สถานศึกษา ใน 2 มาตรฐาน คือ การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก โดยมี กฎกระทรวงว่าด้วย ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการ การประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546 เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คำว่า "อัตลักษณ์" ได้ถูกนำมากล่าว โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในคู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม โดยให้คำจำกัดความหรือความหมายว่า อัตลักษณ์ หรือ คุณลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาและการกำหนด แผนกลยุทธ์และแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องเพื่อบรรลุเป้าหมาย ซึ่งกระบวนการที่ได้นำมาเป็นอัตลักษณ์ของ สถานศึกษาต้องมีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมทั้งบุคลากร นักศึกษา

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ จึงมีที่มาจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการ ประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่างๆ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้ กำหนดตัวบ่งชี้ จำนวน 18 ตัวบ่งชี้ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มตัวบ่งชี้ ได้แก่ กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน จำนวน 15 ตัวบ่งชี้ กลุ่มตัวบ่งชี้ อัตลักษณ์ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ และกลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม จำนวน 1 ตัวบ่งชี้ ไว้ในคู่มือการ ประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีภารกิจ หลัก ผลิตบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ในระดับปริญญาตรี-โท-เอก พัฒนางานวิจัย และนำองค์

ความรู้ทางวิชาการและผลงานการวิจัยออกไปช่วยเหลือสังคม และยังมีส่วนที่จะต้องช่วยประเทศชาติในการเป็น
กลไกที่จะส่งเสริม สนับสนุน การรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติให้สืบไป อย่างไรก็ตาม นโยบายใน
การพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะเป็น “คนเก่ง” ที่มีความเข้มแข็งทางวิชาชีพเฉพาะทางในหลากหลายสาขาวิชา
แล้วนั้น การพัฒนาด้านคุณลักษณะการเป็น “คนดี” ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเป็น
คนดี โดยการกำหนดแนวคิดเพื่อเป็นความคาดหวังให้เป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถาบัน ด้วย
ความเป็นตัวตนในคุณลักษณะของ “ซื่อสัตย์ ใฝ่รู้ สู้งาน” ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า การส่งเสริมและ
การพัฒนานักศึกษาหรือผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมนั้นตามแนวทางนั้น อันที่จริงแล้ว นักศึกษามีพฤติกรรม
ด้านความ ซื่อสัตย์สุจริต การใฝ่รู้ และการสู้งานที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาที่สถาบัน
ต้องการสอดคล้องกับความคาดหวังมากน้อยเพียงใด

1.2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษา ด้านซื่อสัตย์สุจริต การใฝ่รู้ และสู้งาน ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์มากน้อยเพียงใด
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทั้ง 3 ด้านของนักศึกษาต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำแนกตามชั้นปี

1.3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของตัวแปร ประกอบด้วย เพศ ชั้นปีที่ศึกษา
ตัวแปรอิสระ พฤติกรรมของนักศึกษาด้านความซื่อสัตย์ การใฝ่รู้ และสู้งาน
ตัวแปรตาม คือ คุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เฉพาะคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.5 สมมุติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาแต่ละชั้นปีมีพฤติกรรมต่อลักษณะที่พึงประสงค์ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน
หรือ สมมุติฐานทางสถิติ $H_0 = \mu_1 = \mu_2 = \mu_3$ (ไม่แตกต่างกัน)
 $H_1 =$ มีอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน

1.6 ระเบียบวิธีวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
รายงานวิจัย : การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของสจล. กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 3

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 452 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่ม ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกชั้นปี ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 392 คน

1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น

งานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงสถาบัน มุ่งเน้นที่จะศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาเพื่อดูความสอดคล้องเชิงนโยบายว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ ดังนั้นตัวแปรที่ศึกษาจึงศึกษามีเพียง 3 ตัวแปร สำหรับตัวแปรอื่นๆที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อพฤติกรรม เช่น การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ในครอบครัว แรงจูงใจในใฝ่สัมฤทธิ์ จิตพิสัย ด้านอื่นๆ ผู้วิจัยมิได้ศึกษา บนพื้นฐานของแนวคิดที่ว่า นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยได้ผ่านการปลูกฝังและกลมกลืน และการเรียนรู้มาแล้วในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและของครอบครัว

1.8 นิยามศัพท์

ราชบัณฑิตยสถาน ได้อธิบายว่า อัตลักษณ์ อ่านว่า (อัต-ตะ-ลัก) ประกอบด้วยคำว่า อัต (อัต-ตะ) ซึ่งหมายถึง ตน หรือ ตัวเอง กับ ลักษณะ ซึ่งหมายถึง สมบัติเฉพาะตัว. คำว่า อัตลักษณ์ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Identity หมายถึง ผลรวมของลักษณะเฉพาะของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งทำให้สิ่งนั้นเป็นที่รู้จักหรือจำได้ เช่น นักร้องกลุ่มนี้มี อัตลักษณ์ทางด้านเสียงที่เด่นมาก ใครได้ยินก็จำได้ทันทีสังคมแต่ละสังคม มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง เป็นต้น

อัตลักษณ์ ตามคำจำกัดความ ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพ (สมศ.) ได้ให้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์ (Identity) ของสถานศึกษาไว้ว่า ลักษณะเฉพาะที่เป็นตัวตนของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการจัดตั้งสถานศึกษา หรือลักษณะโดดเด่นของสถานศึกษา ควรเน้นที่การกำหนดภาพความสำเร็จในตัวผู้เรียนหรือผลผลิตของผู้เรียนตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบัน (คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม : 49)

ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty) หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางพฤติกรรม ถึงการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตมีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

ใฝ่เรียนรู้ (Enthusiasm) หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงพฤติกรรม ถึงความตั้งใจหรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อพฤติกรรม มีความทะเยอทะยาน มีความกระตือรือร้น พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความสนใจในการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

แสวงหาความรู้ ต่าง ๆ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอก เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้รอบตัวอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

สู้งาน (Diligence) หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึง ความเพียรพยายามด้วยความกระตือรือร้น ความความมุ่งมั่น ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การงาน อดทน ทุ่มเท ทั้งกำลังกาย กำลังใจ สติปัญญา ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง ตามเป้าหมายที่กำหนด และมีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงพัฒนากิจกรรม/โครงการพัฒนานักศึกษาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ที่พึงประสงค์ต่อไป
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการวิชาการต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเพื่อศึกษาเรื่องคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรณีศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยได้ทำงานศึกษา ค้นคว้า เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการศึกษาวิจัย จากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง จึงศึกษาภายใต้กรอบแนวทางของการจัดการศึกษา ความสัมพันธ์กับมาตรฐานการศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการวัดประเมินผลด้านจิตพิสัยและอื่นๆ ดังนี้

- 2.1 กรอบแนวคิดการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
- 2.2 จุดมุ่งหมายการจัดการศึกษา
- 2.3 แนวทางการจัดการศึกษา
- 2.4 มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา
- 2.5 การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552
 - 2.5.1 ความหมาย
 - 2.5.2 หลักการสำคัญ
 - 2.5.3 วัตถุประสงค์
 - 2.5.4 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา
- 2.6 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 2.6.1 จิตวิทยาทางการศึกษา
 - 2.6.2 คุณลักษณะด้านจิตพิสัย
 - 2.6.3 คำสอนทางพุทธศาสนา
- 2.7 คุณลักษณะที่พึงประสงค์
 - 2.7.1 ความสำคัญ
 - 2.7.2 ความหมาย
 - 2.7.3 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 - 2.7.4 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2.8 คุณธรรมและจริยธรรม
 - 2.8.1 คุณธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.9 คุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้
 - 2.9.1 ความหมาย
 - 2.9.2 พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้
- 2.10 การพัฒนาบัณฑิตอุดมศึกษาไทย
 - 2.10.1 ด้านความรู้
 - 2.10.2 ด้านทักษะ
 - 2.10.3 ด้านบุคลิกอุปนิสัย
- 2.11 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลด้านจิตพิสัย
 - 2.11.1 ความหมาย
 - 2.11.2 คุณลักษณะของจิตพิสัย
 - 2.11.3 การเลือกรูปแบบของเครื่องมือวัด
 - 2.11.4 การวัดและประเมินผลคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้
- 2.12 แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์
 - 2.12.1 ความหมาย
- 2.13 การดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 2.14 นโยบายส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
- 2.15 ผลการดำเนินงานของสถาบันระหว่างปี พ.ศ.2548-2555

2.1 กรอบแนวคิดการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา (2542: 8-9) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดความมุ่งหมายและวางหลักการในการจัดการศึกษาโดยมุ่งเป้าหมายไปที่ผลลัพธ์ว่า จะปฏิรูประบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจสติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้พลเมืองของชาติเป็นทั้งคนดีและคนเก่ง

2.2 จุดมุ่งหมายการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553)กล่าวว่า เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545 ได้กำหนดกรอบนโยบายของแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติไว้ในฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)จึงได้กำหนดกรอบเป้าหมายมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุขไว้เป็นดังนี้

คนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่นมีวินัย ประหยัด มีความเอื้ออาทร มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ใฝ่รู้ตลอดชีวิต รักชาติ ภูมิใจในความเป็นไทย มีวิธีประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริต และต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียงเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

คนเก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี มีความสามารถด้านใน ด้านหนึ่งหรือรอบด้าน ทักษะภาษา ดนตรี กีฬา ภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักตนเอง ทนโลก ทนเหตุการณ์ ทนเทคโนโลยี มีสติเมื่อเจอปัญหา ทำคุณประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ

คนมีความสุข คือ คนที่มีคุณภาพดีทั้งกายและใจ มีมนุษยสัมพันธ์ มีจิตใจเข้มแข็ง มีความรักของสรรพสิ่ง ไม่ตกเป็นทาสของอบายมุข บรรลุความดี ความงาม มีความภาคภูมิใจในตนเองและสามารถดำรงชีวิตอย่าง พอเพียงร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

2.3 แนวทางการจัดการศึกษา

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง(พ.ศ.2552-2559) : (ฉบับปรับปรุง:31) ได้กล่าวถึง แนวนโยบาย ทางการจัดการศึกษาด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและความสามารถ เสริมสร้างศักยภาพของประเทศในการร่วมมือและแข่งขันกับนานาประเทศภายใต้สภาวะการที่เปลี่ยนแปลง แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคตที่เน้นการใช้ความรู้เป็นฐานของการพัฒนาทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประชากร สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยกำหนดทิศทางและกรอบการดำเนินงานไว้ดังนี้

1. กำหนดทิศทางและความต้องการกำลังคนและสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือในการผลิตและ พัฒนากำลังคนในรูปแบบศูนย์กำลังคน

2. พัฒนาระบบเตรียมความพร้อมและการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและสาขา วิชาชีพต่าง ๆ

3. พัฒนารอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อการรับรองสมรรถนะ ความรู้ความสามารถของผู้สำเร็จ การศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท

4. พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ หลักสูตรฐานวิชาชีพรวมทั้งส่งเสริมการศึกษาเพื่อการประดิษฐ์ คิดค้น ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในสาขาที่สถาบันมีความเชี่ยวชาญ

5. จัดการศึกษาอาชีพหลักสูตรต่อยอดจากการศึกษาภาคบังคับเพื่อให้ผู้จบการศึกษาที่ไม่ได้ศึกษาต่อ พัฒนาทักษะเพื่อการประกอบอาชีพ

6. จัดการศึกษาและเรียนรู้ โดยเน้นการฝึกปฏิบัติในสัดส่วนที่มากกว่าภาคทฤษฎีและเรียนรู้งานอาชีพ โดยขยายการศึกษาระบบทวิภาคี พัฒนาระบบสะสมหน่วยกิต ในลักษณะธนาคารหน่วยกิต เพื่อส่งเสริม การเรียน ควบคู่การทำงาน

7. จัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนากลุ่มจังหวัด และเน้นความร่วมมือกับสถาน ประกอบการ

8. จัดทำมาตรฐานวิชาชีพครู อาจารย์ และผู้บริหารอาชีวศึกษา รวมทั้งให้มีระบบเพื่อจูงใจ ผู้มีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ มาเป็นครู อาจารย์อาชีวศึกษา

นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญในการพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อยกระดับ มาตรฐานการศึกษาของประเทศให้ดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

รายงานวิจัย : การศึกษาคณะลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของ สจล. กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 8

2.4 มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา

ราชกิจจานุเบกษา.(2554:44-46) คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาตามปรัชญา วัตถุประสงค์ และพันธกิจในการ เพื่อสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐาน 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1.1. ด้านกายภาพ ให้สถาบันอุดมศึกษามีอาคารที่ประกอบด้วยลักษณะสำคัญของอาคารเรียนที่ดี มีห้องครบทุกประเภท พื้นที่ใช้สอยที่ใช้ในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทุกประเภทมีจำนวน เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนอาจารย์ประจำ จำนวนนักศึกษาในแต่ละหลักสูตร และจำนวน นักศึกษาตามแผนการรับนักศึกษา ตามเกณฑ์พื้นที่ใช้สอยอาคารโดยประมาณ รวมทั้งต้องจัดให้มี ห้องสมุดตามเกณฑ์มาตรฐาน มีครุภัณฑ์ประจำอาคาร ครุภัณฑ์การศึกษา และคอมพิวเตอร์จำนวน เพียงพอต่อการจัดการศึกษา ทั้งนี้ อาคารและบริเวณอาคารจะต้องมีความมั่นคง ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะหรือความจำเป็นอย่างอื่น ๆ

1.2 ด้านวิชาการ ให้สถาบันอุดมศึกษามีศักยภาพและความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจด้านวิชาการ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถาบันอุดมศึกษาและแผนการผลิตบัณฑิตที่ตอบสนอง ความต้องการของประเทศและผู้ใช้บัณฑิตโดยรวม มีหลักประกันว่าผู้เรียนจะได้รับการบริการการศึกษาที่ดี สามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างมีคุณภาพ สถาบันต้องมีการบริหารวิชาการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลทั้งในด้านการวางแผนรับนักศึกษาและการผลิตบัณฑิต การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การเรียนรู้ การประกันคุณภาพการเรียนการสอน และการพัฒนาปรับปรุงการบริหารวิชาการ

1.3 ด้านการเงิน ให้สถาบันอุดมศึกษามีความพร้อมด้านการเงินทั้งบการเงินรวมและงบที่จำแนกตามกองทุน มีแผนการเงินที่มั่นคง เป็นหลักประกันได้ว่าสถาบันจะสามารถจัดการศึกษาได้ตามพันธกิจ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งสอดคล้องกับแผนการพัฒนาในอนาคต เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ ผู้เรียนและผู้ใช้บริการอุดมศึกษา สถาบันมีการจัดทำรายงานการเงินที่แสดงถึงการได้มาของรายได้ รายรับ การจัดสรร การใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ และทั่วถึงเป็นธรรมอย่างชัดเจน รวมทั้งการนำรายได้ ไปลงทุนภายใต้การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง มีระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานควบคู่ไปกับการใช้เงินทุกประเภท และมีระบบการติดตามตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อนของบุคลากรทุกระดับ

1.4 ด้านการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษา ให้มีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอด วิสัยทัศน์ ค่านิยม ไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และพันธกิจที่กำหนดไว้ โดยมีสภาสถาบันทำหน้าที่กำกับ นโยบาย การดำเนินการตามแผน การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณและทรัพย์สิน การบริหารสวัสดิการที่จัดให้กับนักศึกษาและบุคลากรทุกระดับ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่กำหนดไว้ มีการเผยแพร่ผลการกำกับ การดำเนินงานของสภาสถาบันและการบริหาร จัดการของผู้บริหารทุกระดับสู่ประชาคมภายใน

Education; TQF:HEd) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษา ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิและสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกันและเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ

2.5.1 ความหมาย

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF:HEd) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศซึ่งประกอบด้วยระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับ คุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงาน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

2.5.2 หลักการสำคัญ

1. ยึดหลักความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555 ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยมุ่งให้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการนำแผนนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้มั่นใจว่า บัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังได้จริง

2. มุ่งเน้นที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพ เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิตและสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิต โดยเริ่มที่ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา คือ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังไว้ก่อน หลังจากนั้นจึงพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นๆที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้บัณฑิตบรรลุถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้นั้นอย่างสอดคล้องและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

3. มุ่งที่จะประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไว้แล้วเข้าด้วยกันและเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งจะสามารถอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความหมายและความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาของคุณวุฒิหรือปริญญาในระดับต่าง ๆ

4. มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาใด ๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาจะช่วยกำหนดความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาในทุกชั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนได้อย่างหลากหลาย โดยมีหัวใจถึงผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และเป็นคนดีของสังคม ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศไทย

2.5.3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการนำนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการนำไปเป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

2. เพื่อกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้ชัดเจนโดยกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังในแต่ละคุณวุฒิ/ปริญญาของสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในสาขา/สาขาวิชาได้ใช้เป็นหลัก และเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนวิธีการเรียนรู้ ตลอดจนกระบวนการวัดและการประเมินผลนักศึกษา

3. เพื่อเชื่อมโยงระดับต่าง ๆ ของคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาให้เป็นระบบ มีความชัดเจนและโปร่งใสสามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานคุณวุฒิในระดับต่าง ๆ กับนานาชาติได้

4. เพื่อช่วยให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษาและเป็นกลไกในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นกรอบอ้างอิงสำหรับผู้ประเมินของการประกันคุณภาพภายนอกเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอน

5. เพื่อเป็นกรอบของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับความหมายของคุณวุฒิ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งคุณลักษณะอื่นๆ ที่คาดว่าจะบัณฑิตจะมี

6. เพื่อประโยชน์ในการเทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศในการย้ายโอนนักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา การลงทะเบียนข้ามสถาบัน และการรับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

7. เพื่อให้มีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเองของแต่ละสาขา/สาขาวิชา
8. เพื่อนำไปสู่การลดชั้นตอน/ระเบียบ การดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็ง
9. การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของชาติ โดยได้ให้ความหมายของการเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ไว้ดังนี้

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนด ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมี อย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในสังคมอย่างเหมาะสม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม
2. ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้
3. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเอง
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึงความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเดินร่า ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

มาตรฐานผลการเรียนรู้ คือ ข้อกำหนดเฉพาะซึ่งเป็นผลที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านที่ได้รับการพัฒนาระหว่างการศึกา จากการเรียนและการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้ ทั้งในและนอกหลักสูตรและแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจและความสามารถจากการเรียนรู้เหล่านั้นได้อย่างเป็นที่เชื่อถือเมื่อเรียนจบในรายวิชาหรือหลักสูตรนั้นแล้วมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งมีอย่างน้อย ๕ ด้าน ดังกล่าวข้างต้นเป็นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตทุกคนในทุกระดับคุณวุฒิ โดยแต่ละด้านจะมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้นเมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้น ทักษะและความรู้จะเป็นการสะสมจากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าสู่ระดับที่สูงขึ้นดังนั้น มาตรฐาน

ผลการเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิใดคุณวุฒิหนึ่งจะรวมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันของระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าด้วย

2.5.4 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิ โดยในระดับปริญญาตรี ต้องกำหนดเป้าหมายและดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

2. ความรู้ มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนักถึงหลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

3. ทักษะทางปัญญา สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิด และหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่นๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพนักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำ และหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสม บนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ IT สามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ความคาดหวังของประเทศชาติที่ต้องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติโดยผ่านกระบวนการทางการจัดการศึกษาให้ได้บุคคลที่มี ความรู้ ทักษะที่มีองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านอย่างสมบูรณ์ หรือมีบุคลิกภาพที่เรียกว่า “SMART” ที่รอบรู้และทันโลก

2.6 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 จิตวิทยาทางการศึกษา

การศึกษา (Education) เป็นระบบการพัฒนาบุคคลหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ให้เป็นไปในแนวทางที่สังคมยอมรับและดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นการจัดการศึกษาต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจำเป็นต้องคำนึงถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับจิตวิทยาการศึกษาและพฤติกรรมของมนุษย์

บทบาทของจิตวิทยาทางการศึกษา ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา ส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจ ในธรรมชาติพฤติกรรมของมนุษย์ และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ได้หลายด้าน เช่น การวางแผนในการจัดการศึกษา การบริหารการศึกษา การจัดวางหลักสูตรที่ตอบสนองตรงความต้องการของผู้เรียน รวมไปถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอน และหาจัดการปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ปราณี รามสูต (2528 :12) ได้กล่าวว่า จิตวิทยาการศึกษาเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยพฤติกรรมของมนุษย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยมีขอบข่ายในการศึกษาดังต่อไปนี้ คือ

1. ธรรมชาติการเจริญเติบโต และการพัฒนาของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ทักษะสติปัญญา อารมณ์ และความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ธรรมชาติการเรียนรู้ องค์ประกอบการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การถ่ายทอดการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อมผู้สอนและผู้เรียน และการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้
3. บุคลิกภาพ การปรับตัว สุขภาพจิตและวิธีส่งเสริมความพร้อมทั้งผู้สอนและผู้เรียน
4. การแนะแนวในสถานศึกษา
5. วิธีการวัดและประเมินผล

วิธีการศึกษาค้นคว้าและการนำแนวคิดของนักจิตวิทยามาใช้ประโยชน์ในการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้ (ปราณีรามสูต, 2528 : 23-32)

1. กลุ่มโครงสร้างนิยม (Structuralism) มีความเชื่อเบื้องต้นว่ามนุษย์มีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ กายกับจิต ทั้งสองส่วนเป็นอิสระกันแต่ทำงานสัมพันธ์กัน จิตจะควบคุมการทำงานของกาย และ การทำงานของกายก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ แนวคิดของกลุ่มนี้ มีอิทธิพลต่อการศึกษาในการนำไปเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้ตรงความสามารถและทักษะของผู้เรียน เช่น หากนักเรียนมีความสามารถด้านความจำ ท่องจำเก่งก็ให้เรียนในสิ่งที่ต้องอาศัยความจำมากๆ ถ้าต้องการความสามารถด้านการคิด ก็ต้องเรียนที่ต้องใช้ความคิดมากๆ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ หรือ ถ้าอยากให้ผู้เรียนมีความสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ก็ใช้ประโยชน์ด้านการคำ

2.กลุ่มหน้าที่นิยม (Functionalism) กลุ่มนี้มีแนวคิดคล้ายกลุ่มโครงสร้างนิยม เชื่อว่า มนุษย์ประกอบไปด้วยกายและจิต หากแต่ว่ากลุ่มนี้เน้นศึกษาหน้าที่ของจิต โดยพยายามจะหาคำตอบว่า อะไรเป็นสาเหตุทำให้มนุษย์มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีกว่าสัตว์ และเน้นการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ แนวคิดของกลุ่มนี้มีอิทธิพลต่อการศึกษามากได้แก่ วิธีการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์มากที่สุด วิธีการเรียนการสอนแบบแก้ปัญหา ศึกษาเชาวันปัญญา เป็นต้น

3.กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) กลุ่มนี้ ศึกษาเฉพาะ พฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ โดยเชื่อว่า เขาจะสามารถทราบถึงเรื่องราวของจิตโดยศึกษาจากพฤติกรรมที่แสดงออกเท่านั้น นั่นคือ พฤติกรรมที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่งแยกย่อยออกเป็น 2 แนวคิด คือ ทฤษฎีว่าด้วยการกำหนดเงื่อนไข และ ทฤษฎีว่าด้วยการสร้างความสัมพันธ์ และที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการศึกษาคือ แนวทางในการควบคุมพฤติกรรมและการจัดสภาพการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

4.กลุ่มเกสตัลท์นิยม (Gestalt Psychology or Gestaltism) กลุ่มนี้มีความเชื่อว่าต้องศึกษาพฤติกรรมทางจิตเป็นส่วนรวม จะแยกศึกษาเป็นส่วนๆไม่ได้ เช่น บุคคลจะการแสดงพฤติกรรมที่ตอบสนองสิ่งแวดล้อม จะแสดงออกมาในรูปใด มักมาจากคุณสมบัติโดยส่วนรวมของคนๆนั้น ที่เกิดจากการประสมประสานระหว่างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และความรู้สึกและอื่นๆเป็นองค์ประกอบ แต่ปฏิกริยาตอบสนองของแต่ละคนจะแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น แนวคิดของกลุ่มเกสตัลท์ อาจสรุปได้ดังนี้

4.1 การรับรู้เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้และคนเรามีความสามารถในการรับรู้ต่างกัน ทำให้ผลการเรียนรู้แตกต่างกัน การจะรับรู้อะไรให้เข้าใจได้ดีจะต้องรับรู้โดยส่วนรวมเสียก่อนแล้วจึงจะศึกษาแยกส่วนย่อยๆของสิ่งนั้นๆ

4.2 การเรียนรู้เป็นการแก้ปัญหาอย่างหนึ่งและความสามารถในการแก้ปัญหานั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการหยั่งเห็นถึงปัญหานั้นอย่างชัดเจนและเข้าใจ จึงจะแก้ปัญหานั้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม แนวคิดของกลุ่มเกสตัลท์ ที่นำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา คือ ช่วยให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการรับรู้และการเรียนรู้ของคน ซึ่งเอาไปใช้ในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนแบบองค์รวม การจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการ การพัฒนาวิธีการสอนด้วยการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา เป็นต้น

5.กลุ่มจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) กลุ่มนี้ ให้ความสำคัญในเรื่องของ จิตใต้สำนึก ว่ามีผลต่อพฤติกรรม แนวคิดทฤษฎีของกลุ่มนี้เป็นแนวคิดของฟรอยด์ นักจิตวิทยาชาวออสเตรีย ที่มีความเชื่อว่า จิตใต้สำนึก เป็นสภาพที่เราไม่รู้ตัวเองว่า เป็นใคร ทำอะไร อยู่ที่ไหน หรือต้องการอะไร หรือกำลังรู้สึกอย่างไรต่อสิ่งใดเมื่อแสดงออกมาเป็นไปตามเหตุและผล สอดคล้องกับหลักแห่งความเป็นจริง

จิตใต้สำนึกเป็นสภาพที่เราไม่รู้ตัวชั่วขณะและพฤติกรรมที่แสดงออกมาอาจเกิดจากประสบการณ์ต่างๆที่เก็บไว้ในรูปของความทรงจำ เช่นความขมขื่นในอดีตถ้าไม่นึกถึงหรือมีสิ่งใดมาปลุกเร้าก็จะไม่รู้สึกอะไร แต่หากเมื่อมีเหตุการณ์ใดๆมากระทบ ก็จำทำให้เกิดการแสดงความรู้สึกเศร้าโศกขึ้น เป็นต้น

จิตไร้สำนึก เป็นส่วนของพฤติกรรมภายในตัวที่เจ้าตัวไม่รู้สึกรู้สีกเลย อาจเกิดจากความพยายามเก็บกดไว้ เช่น ความรู้สึกอิจฉา เกลียดพ่อแม่ ซึ่งเป็นความต้องการที่สังคมไม่ยอมรับ หากแสดงออกมาจะถูก

ลงโทษ จึงต้องเก็บกดไว้ หรือพยายามที่จะลืม แต่มันยังคงอยู่ในตัวเป็นพลังที่ผลักดันอยู่ภายใน เมื่อสะสมอยู่มาก ๆ เป็นเวลานาน ๆ ก็อาจแสดงพฤติกรรมผิดปกติต่าง ๆ ออกมาเป็นต้น ทฤษฎีของ فروยด์ มักศึกษาคนไม่ปกติ จึงมุ่งศึกษาหาสาเหตุความวิปริตทางจิตเสียเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามแนวคิดนี้จึงไม่ค่อยถูกนำมาเป็นแนวทางทางการศึกษาที่แพร่หลาย เนื่องจากมองว่าขาดหลักการทางวิทยาศาสตร์ จึงถูกจำกัดอยู่ในการศึกษาทางจิตแพทย์

6. กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) กลุ่มนี้มีความเชื่อเบื้องต้นว่า มนุษย์เป็นสัตว์โลกประเภทหนึ่ง มีจิตใจ มีความต้องการความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจ มนุษย์แต่ละคน เป็นผู้ซึ่งพยายามที่จะรู้จัก เข้าใจและยอมรับตัวเอง และแต่ละคนก็ต่างมุ่งแสวงหาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้แก่ตัวเองโดยมีสิทธิเลือกกระทำ กำหนด และตัดสินใจด้วยตัวเอง ผ่านกระบวนการวิธีแสวงหาความรู้ ข้อเท็จจริง เพื่ออนาคตของตนเอง

แนวคิดของกลุ่มนี้เป็นที่ยอมรับและใช้เป็นหลักในการปรับใช้ในด้านการศึกษาและการสอนและพัฒนาหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง ให้คิด ให้กระทำ อย่างเสรีภาพ ทุกอย่างถือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2.6.2 คุณลักษณะด้านจิตพิสัย

โกวิท ประวาลพุกฤษ์ (2540) กล่าวว่า จิตพิสัยเป็นลักษณะที่เกี่ยวกับความรู้สึกของบุคคล จึงมีใช่เรื่องที่จะบอกได้ว่า ถูกหรือผิด ไม่สามารถจำแนกออกมาเป็นความรู้สึกที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องอย่างเด็ดขาดได้ ความรู้สึกจึงมีความหลากหลายในด้านระดับและความเข้มข้น ระดับความเข้มข้นของความรู้สึกนี้เองที่เรานำมาใช้ในการจำแนกระดับความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เรื่องหนึ่งเรื่องใด ปริมาณเกี่ยวกับความรู้สึกจึงไม่เป็นไปตามกฎมีหรือไม่มี แต่จะอยู่ในรูปของมีมากมีน้อย เป็นระดับต่าง ๆ กันไป ความรู้สึกต่าง ๆ เหล่านั้นนอกจากมีระดับแล้ว ยังมีทิศทางที่เป็นทั้งบวกและลบ เช่น ชื่อสัตย์เป็นทางบวก คดโกงเป็นทางลบ เป็นต้น

คุณสมบัติอีกอย่างหนึ่งของจิตพิสัย คือ เปลี่ยนแปลงได้ง่าย ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ องค์ประกอบอื่น ๆ การที่จะลงสรุปว่าบุคคลมีความรู้สึกอย่างไร จึงต้องมีการตรวจสอบ หลาย ๆ ครั้ง หลาย ๆ สถานการณ์ หลาย ๆ เวลา แล้วนำผลการสอบวัดนั้นมาดูว่าเขาแสดงความรู้สึกในระดับใดมากที่สุดความรู้สึกทั้งหลายจำเป็นต้องแสดงต่อเป้าหรือสิ่งรองรับบางอย่าง เช่น ความรู้สึก ต่อคนที่ขยัน คนที่ชื่อสัตย์ การกระทำที่แสดงถึงความรักชาติ สัญลักษณ์ของคุณงามความดีต่าง ๆ ถ้าไม่มีเป้ารองรับ ความรู้สึกของบุคคลก็จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่เป็นระบบ (ล้วน และ อังคณา สายยศ. (2543), สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2542), ณีรัฐกรณ์ หลาวทอง. (2546) ได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับจิตพิสัยไว้ดังนี้

1. แนวคิดของแครธวอลและคณะ ทฤษฎีทางด้านจิตพิสัยของ แครธวอลและคณะ (Krathwohl, Bloom and Masia) ได้ลำดับการเกิดลักษณะนิสัยของบุคคล เป็น 5 ชั้น ดังนี้ (กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล, 2548: 4-6) ได้ลำดับภาพของความรู้สึก ดังภาพประกอบที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ลึกซึ้งหวนคืนให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
รายงานวิจัย : การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของ สจล. กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 17

ตารางภาพที่ 1 พฤติกรรมซึ่งบ่งทางวาจา ทางกายของระดับจิตพิสัย และการจัดจำแนกพฤติกรรมด้านจิตพิสัย

พฤติกรรมบ่งชี้	การแสดงออก	ระดับ
การรับรู้	1.1 การรู้จัก	↑ [ความสนใจ]
	1.2 ความเต็มใจที่จะรับรู้	
	1.3 ควบคุมหรือคัดเลือกสิ่งที่เอาใจใส่	
การตอบสนอง	2.1 การยินยอมในการตอบสนอง	↑ [ความซาบซึ้ง]
	2.2 ความเต็มใจในการตอบสนอง	
	2.3 ความพึงพอใจในการตอบสนอง	
การรู้คุณค่า	3.1 การรับคุณค่า	↑ [เจตคติ]
	3.2 การชื่อชอบคุณค่า	
	3.3 การยินยอมรับคุณค่า	
การจัดระบบ	4.1 การสร้างมโนภาพของคุณค่า	↑ [ค่านิยม]
	4.2 การจัดระบบคุณค่า	
ลักษณะนิสัย	5.1 การสรุปอ้างอิงนัยทั่วไปของคุณค่า	↑ [การปรับตัว]
	5.2 การสร้างลักษณะนิสัย	

ตารางภาพที่ 1 แสดงการจัดจำแนกพฤติกรรมด้านจิตพิสัย ที่มา (ส่วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2536 หน้า 12-13)

การจัดจำแนกจุดประสงค์ทางการศึกษาด้านความรู้สึกของแคธวอลและคณะสรุปความหมายที่สำคัญได้ดังนี้

1. การรับรู้ (Receiving) เป็นขั้นแรกของความรู้สึก ถือเป็นสัมผัสเบื้องต้นเพียงรับรู้ได้ เห็น จะเรียกว่าเป็นขั้นการจดจำสิ่งที่ได้รับการสัมผัสจากประสาทสัมผัสของเราก็ได้

2. การตอบสนอง (Responding) เมื่อเลือกพอใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งเรียบร้อยแล้วก็จะถึงความรู้สึกขั้นนี้ ขั้นนี้เป็นขั้นที่มีจิตใจจดจ่อ นั่นคือการเกิดความสนใจ ซึ่งชอบกิจกรรมหนึ่งมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ ความรู้สึกด้านนี้แบ่งได้ 3 ขั้น

3. การเห็นคุณค่า (Valuing) ในขั้นนี้เป็นความรู้สึกเห็นคุณค่าของสิ่งของปรากฏการณ์ หรือพฤติกรรมซึ่งตนเองได้รับและซึมซับมาตั้งแต่ต้น ความรู้สึกอันนี้อาจยอมรับหรือไม่ยอมรับคุณค่าก็ได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาคุณค่า พฤติกรรมระดับนี้ค่อนข้างจะคงเส้นคงวาในการแสดงความรู้สึกและรับรู้คุณค่าสิ่งต่างๆ เจตคติเป็นความรู้สึกระดับนี้ ระดับนี้แบ่งความรู้สึกออกเป็น 3 ขั้น

4. การจัดระบบคุณค่า (Organization) ขั้นความรู้สึกที่แล้วมา มนุษย์ย่อมเห็นคุณค่าหรือค่านิยมมากมายที่ผ่านเข้ามาในประสบการณ์ของชีวิต แต่ความรู้สึกของมนุษย์จะนิยมชมชอบเฉพาะกลุ่มค่านิยมใดค่านิยมหนึ่งเท่านั้น การจัดระบบในระดับนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งอาจจะให้อยู่ในกลุ่มก้อนหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายๆ กัน หรืออาจจัดตามความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน หรืออาจจัดเอาตัวที่เด่นมากหรือกระจายมากที่สุดก็ได้มาตัวหนึ่งระบบดังกล่าวจะสร้างขึ้นจากค่านิยมส่วนย่อยๆ นำมาประสานสัมพันธ์กัน การเปลี่ยนแปลงค่านิยมในระยะเป็นผู้ใหญ่ จะยากกว่าในระยะเป็นเด็ก เพราะความยึดติดสิ่งที่คิดว่าดีคงพิจารณามานานแล้ว ความรู้สึกระดับนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ขั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

5. การสร้างลักษณะนิสัยตามค่านิยม (Characterization) เป็นขั้นสั่งสมความรู้สึกเป็นรูปเป็นแบบมาจนกระทั่งจึงถือเป็นลักษณะนิสัย เป็นแนวความเชื่อถือศรัทธา แนวปรัชญาชีวิต มีลักษณะส่วนตัวที่เป็นเอกลักษณ์ของเขา คือรู้ว่าเขาคือใคร มีอุดมคติ มีแนววิถีเป็นของตน ความรู้สึกระดับนี้เป็นความรู้สึกที่สั่งสมมาตั้งแต่ขั้นแรกจนเกิดการเลือกสรรยึดติดเป็นของตนเป็นวิถีดำเนินชีวิต เป็นเป้าหมายปลายทางชีวิต เรียกว่าเป็นความรู้สึกที่ตกตะกอนแล้ว กลายเป็นบุคลิกภาพก็ว่าได้ ระดับนี้แบ่งความรู้สึกออกเป็น 2 ชั้น

กล่าวโดยสรุปจิตพิสัยเป็นคุณลักษณะภายในตัวตน แล้วการแสดงพฤติกรรมกระทำออกอย่างต่อเนื่อง และผันแปรไปได้ทั้งทางบวกหรือลบ ตามอารมณ์ ความรู้สึกที่เปลี่ยนแปลงไป จากความรู้สึกเริ่มต้นที่ลังเล ไม่แน่ใจ ไปจนถึงเป็นความเชื่อและศรัทธา นำไปสู่เจตคติ ค่านิยมและพัฒนาคุณลักษณะบุคลิกภาพของตัวเอง

2. ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ เป็นทฤษฎีที่เสนอจิตลักษณะ 8 ประการ ที่อาจเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของ คนดี คนเก่งและมีสุขของคนไทย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2536) อ้างถึงในศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2551 : 19-20) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ราก ลำต้น และส่วนที่เป็นดอกและผลของต้นไม้

ส่วนที่ 1 : ราก แทนจิตลักษณะพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. สุขภาพจิต หมายถึง ความวิตกกังวล ตื่นเต้น ไม่สบายใจของบุคคลอย่างเหมาะสมกับเหตุการณ์
2. ความเฉลียวฉลาดหรือสติปัญญา หมายถึง การรู้การคิดในขั้นรูปธรรมหลายด้านและการคิดในขั้นนามธรรม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิดของ Piaget
3. ประสบการณ์ทางสังคม หมายถึง การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ความเอื้ออาทร เห็นอกเห็นใจ และสามารถคาดหรือทำนายความรู้สึกของคนอื่น

ส่วนที่ 2 : ลำต้น เป็นผลจากจิตลักษณะพื้นฐานที่ราก ประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ประการ ได้แก่

1. ทศนคติ ค่านิยม และคุณธรรม ทศนคติ หมายถึง การเห็นประโยชน์-โทษของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คุณส่วนใหญ่เห็นว่าสำคัญ คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่คุณส่วนใหญ่เห็นว่าดีงาม ส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับหลักทางศาสนา เช่น ความกตัญญู ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความพอใจ ไม่พอใจต่อสิ่งนั้น และพร้อมที่จะมีพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น
2. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง เจตนาของการกระทำที่กระทำเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตัวหรือพวกพ้อง ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีทางเหตุผลเชิงจริยธรรมของ Kohlberg
3. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลว่าสิ่งที่กระทำลงไป ในปัจจุบันจะส่งผลอย่างไร ในปริมาณเท่าใด ต่อใคร ตลอดจนความสามารถ ในการอดได้ รอได้ สามารถอดเปรี้ยวไว้กินหวานได้
4. ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ความเชื่อว่าผลที่ตนกำลังได้รับอยู่เกิดจากการกระทำของตนเอง มิใช่เกิดจากโชคเคราะห์ ความบังเอิญ หรือการควบคุมของคนอื่น เป็นความรู้สึกในการทำนายน่าได้ ควบคุมได้ของบุคคล
5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความเพียรพยายามฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ย่อท้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ส่วนที่ 3 : ส่วนของดอกและผล เป็นส่วนของพฤติกรรมของคนดีและเก่ง ซึ่งแสดงพฤติกรรมการทำงาน ความดี ละเว้นความชั่ว ซึ่งเป็นพฤติกรรมของคนดี และพฤติกรรม การทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนด้วยกัน (ดวงเดือน พันธมนาวิน, 2548 ก อ่างถึงใน ศูนย์ส่งเสริม และพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2551 : 20-21) คือ

1.พฤติกรรมของคนดี ประกอบด้วย 2 พฤติกรรมหลัก ได้แก่

1.1 พฤติกรรมไม่เบียดเบียนตนเอง เป็น พฤติกรรมของบุคคล ที่ไม่ทำร้ายหรือทำลายตนเอง เช่น การดูแลสุขภาพของตนเอง ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ไม่ติดยาเสพติด ไม่เล่นการพนัน เป็นต้น

1.2 พฤติกรรมไม่เบียดเบียนผู้อื่น เป็นพฤติกรรมที่ไม่ทำร้าย ทำลายหรือ ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เช่น พฤติกรรมสุภาพบุรุษ ไม่ก้าวร้าว ขับขี่รถอย่างมีมารยาท ซื่อสัตย์ เป็นต้น

2.พฤติกรรมของคนดีและเก่ง ประกอบด้วย 2 พฤติกรรมหลัก ได้แก่

2.1 พฤติกรรมรับผิดชอบ เช่น พฤติกรรมกรเรียนการทำงาน พฤติกรรมกรปกครอง ของหัวหน้า และเคารพกฎหมาย เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมพัฒนา เป็นการพัฒนาตนเอง ผู้อื่น และสังคม เช่น ใฝ่รู้ รักการอ่าน เป็นกัลยาณมิตร การอาสา ช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม เป็นต้น

3.ทฤษฎีของ สติ๊กกินส์ (Stiggins, 1994 : 310) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะของจิตพิสัยที่แสดงออกมาของ มนุษย์ มี 7 ประการ

1.เจตคติ (Attitudes) เป็นความรู้สึกชื่นชอบ หรือไม่ชื่นชอบ ความรู้สึกด้านบวกหรือด้านลบ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความเกี่ยวเนื่องระหว่างความรู้สึกกับสิ่งนั้นโดยเฉพาะ เช่น เจตคติต่ออาชีพครู เจตคติต่อวิชา คณิตศาสตร์ เป็นต้น

2.ความสนใจ (Interests) เป็นความรู้สึกที่มีขอบเขต หรือช่วง (Rang) จากระดับสูงของการ กระตุ้น (Excitement) และลดต่ำลงมา หรือเป็นความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุ สิ่งของกับระดับความสนใจ เช่น ผู้เรียน สนใจมากเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ไม่สนใจเกี่ยวกับวิชาทางด้านมนุษยสัมพันธ์

3.แรงจูงใจ (Motivation) เป็นความต้องการภายในที่แน่นแฟ้น (Strength) ที่จะให้เกิดผลสัมฤทธิ์ หรือการปฏิบัติด้วยความชอบต่อกิจกรรม งานต่าง ๆ เป็นความตั้งใจ ที่จะกระทำตามความคิดเห็น เพื่อที่จะค้นหา ความสำเร็จ หลีกเลี่ยงความล้มเหลว ปฏิบัติตามกลุ่มและความคาดหวัง เช่น แรงจูงใจต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน เป็นต้น

4.ค่านิยม (Values) เป็นแนวโน้มต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีความคงที่ยาวนาน ค่านิยมที่กว้างและลึก

5.ความชื่นชอบ (Preferences) เป็นความปรารถนา ที่จะเลือกหรือไม่เลือก กล่าวคือ เป็นการ แสดงออกถึงการชอบสิ่งหนึ่งมากกว่าอีกสิ่งหนึ่งเป็นความรู้สึกที่สั่งสม (Accumulated) มานาน

6.มโนทัศน์ของตนเองเกี่ยวกับการศึกษา (Academic self-concepts) ไม่ใช่คุณลักษณะของจิต พิสัยโดยตรง แต่เป็นการแสดงความรู้สึกในด้านสัมพันธ์ต่อสถานศึกษาหนึ่งว่ามีมากกว่าสถานศึกษาหนึ่ง โดยนำมา เปรียบเทียบเป็นเอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติให้เข้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

รายงานวิจัย : การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของ สจล. กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 20

เกี่ยวข้องกับความสำเร็จทางการศึกษา หรือผลผลิตในบริบทการศึกษา กล่าวคือ เป็นเจตคติ ชอบ หรือไม่ชอบ ของตนเอง ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

7. วิธีของการควบคุม (Locus of control) เป็นสิ่งที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ มโนทัศน์ของตนเองเกี่ยวกับการเรียนที่เป็นเหตุผล (Attributions or Reasons) ของผู้เรียนเอง เหตุผลต่าง ๆ นั้น ถือว่าเป็นลักษณะภายใน (Internal) เช่น “ฉันประสบความสำเร็จจากการเรียนเพราะความขยัน” ส่วนเหตุผล ที่เป็นไปได้เหตุผลอื่น ถือว่าเป็นลักษณะภายนอก (External)

กล่าวโดยสรุปจาก แนวคิดและทฤษฎีที่นำเสนอดังกล่าว สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของประชาชนของชาติ

2.6.3 คำสอนทางพุทธศาสนา

อิทธิบาท 4 (http://www.84000.org/tipitaka/dic/d_item.php?i=213 เข้าถึงเมื่อ 25\1\2556) คือ คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย หมายถึง คุณธรรมที่ผู้ปฏิบัติตามย่อมถึงความสำเร็จได้ อันประกอบด้วย

ฉันทะ คือความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น ตัวอย่างเช่น ความพอใจรักใคร่ในการศึกษาเรียนรู้ เขาก็ จะเอาใจใส่ขยันในการเรียน มีสติ ความอดทนขยันหมั่นเพียร ไม่เกียจคร้านในการเรียน จริจจึงไม่ย่อท้อ

วิริยะ หมายถึงความขยันหมั่นเพียรที่จะทำกิจการใดๆให้สำเร็จ

จิตตะ หมายถึงมีใจฝักใฝ่ไม่วางธุระ ก็จะมีความสำเร็จตามความประสงค์ในสิ่งนั้นๆ

วิมังสา หมายถึง หมั่นตรិตรองพิจารณาหาเหตุหาผลในสิ่งที่ทำ

2.7 คุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.7.1 ความสำคัญ

เจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาของชาติ สรุปได้ว่า ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต อย่างมีความสุข รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ใน ทุกกระบวนการเรียนการสอน และให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและ การทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียน การสอน ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา(สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545: 13-15) ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นขยายโอกาสทางการศึกษา ให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา นอกเหนือจากการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย

2.7.2 ความหมาย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก (กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอน และประเมินผล สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา, 2548: 2) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

2.7.3 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิดของเพียเจต์

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (2551 : 15 - 18) ได้สรุปว่า สติปัญญา หรือความสามารถในการรู้คิดเป็นพื้นฐานของการมีคุณธรรมจริยธรรม เนื่องจาก ผู้มีคุณธรรมจริยธรรมสูง มักเป็นผู้ที่สามารถคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ และสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับสาเหตุและผลของการกระทำได้ นักวิชาการทางจิตวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางการรู้ การคิด คือ Jean Piaget ได้เสนอพัฒนาการทางการรู้การคิดไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่

1.ขั้นระยะการเคลื่อนไหวสัมผัส (The sensorimotor stage) เป็นช่วงของ เด็กแรกเกิดถึงอายุ 2 ขวบ จะมีพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับความคงที่ของวัตถุ โดยจะเริ่มรับรู้ ว่า วัตถุที่หายไปจากสายตาของตนยังคงเป็นวัตถุเดิมและไม่ได้หายไปไหน

2.ขั้นก่อนปฏิบัติการ (The preoperational stage) เป็นช่วงของเด็กอายุ 2-7 ขวบ โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือช่วงอายุ 2-4 ขวบ เด็กจะมีพัฒนาการทางสรีระ มากขึ้นและสามารถสำรวจสภาพแวดล้อมได้มากขึ้น เรียนรู้คำและพฤติกรรมใหม่ๆ แต่มีความคิดและพฤติกรรมที่เด่น คือ ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentric) เด็กเชื่อว่าสิ่งที่ตนเห็น ตนเข้าใจนั้น คนอื่น ๆ ก็จะเห็นและเข้าใจอย่าง ที่ตนเห็นและตนเข้าใจ ในช่วงนี้เด็กจะมีการเลียนแบบผู้ปกครองมาก ไม่ว่าจะ เป็นคำพูด ท่าทาง กิริยามารยาทและพฤติกรรม ช่วงที่อายุ 4-7 ขวบ เป็นขั้นความคิด แบบอัตสัมฤทธิ์ (Initiative thought) เด็กจะลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางลง จากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม เด็กอาจยังแยกไม่ออกระหว่างความเพ้อฝันหรือนิทานกับความเป็นจริง ช่วงนี้พัฒนาการทางความคิดเริ่มมีมากขึ้น

3.ขั้นปฏิบัติการแบบรูปธรรม (The stage of concrete operations) ปรากฏ ในเด็กอายุ 5-10 ขวบ มีความคิดที่จัดเป็นระบบมากขึ้น สามารถคิดทวนกลับในเชิงของมวลสาร ปริมาตร และน้ำหนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

4. ขั้นปฏิบัติการแบบระบบ (The stage of formal operations) เป็นความสามารถในการคิดแบบสมมติและการคิดเป็นเหตุเป็นผล โดยมีลักษณะระบบคิดเป็น 3 ประการคือ

4.1 การสร้างการทวนกลับความคิดเกี่ยวกับความจริงกับความเป็นไปได้ (Thinking in possibilities) ผู้มีความสามารถในการคิดขั้นนี้ จะสามารถคิดสลับไปมาระหว่างความจริงกับความเป็นไปได้ ซึ่งเป็นความคิดสมมติ ผู้ที่มีพัฒนาการในขั้นนี้จะสามารถคิดในเชิงนามธรรมได้

4.2 ความคิดแบบตั้งสมมติฐานจากหลักที่กว้างกว่า (Hypothetical-deductive thinking) ผู้ที่คิดในเชิงนามธรรมได้จะสามารถตั้งสมมติฐานได้ แล้วตรวจสอบสมมติฐานด้วยการทำวิจัย

4.3 การคิดถึงการคิด (Thinking about thinking) ผู้ที่คิดในขั้นนามธรรม แบบระบบขั้นนี้ จะสามารถคิดถึงความหมายความสำคัญ คติวิเคราะห์ และหาเหตุผลประกอบการคิดหรือการจินตนาการของตนเอง ซึ่งเป็นการสำรวจความคิดและการวิจารณ์ตนเองได้

2. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlber's Theory)

โคลเบอร์ก ยึดถือ ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิด ของเพียเจต์ (Piaget) เป็นหลักในการวัดพัฒนาการทางจริยธรรม และถือว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นผลของพัฒนาการทางปัญญา ซึ่งสรุปได้ดังนี้ (พิศเพลิน เขียวหวาน และคณะ, 2546 : 3 - 5)

หลักเหตุผลการเกิดจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์กนั้น จริยธรรมหรือความเข้าใจเกี่ยวกับความ ถูกผิด มิได้เกิดจากการเรียนรู้ มิได้เกิดจากสังคมแวดล้อม แต่เกิดจากการคิดไตร่ตรองตามเหตุผลของแต่ละบุคคล พัฒนาการของจริยธรรมเป็นผลของการสังเกต และการคิดไตร่ตรองของบุคคล ผู้ที่ไม่ชอบสังเกตหรือไม่ชอบที่จะคิดไตร่ตรอง พัฒนาการทางจริยธรรมก็ไม่เกิด แม้ว่าพัฒนาการทางปัญญาได้เข้าสู่ขั้นสูงแล้วก็ตาม ซึ่ง โคลเบอร์กเชื่อว่า พัฒนาการเกิดเป็นขั้นๆ จากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่งตามลำดับอย่างแน่นอนตายตัว (Invariant) ดังนั้นจริยธรรมจึงพัฒนาเป็นขั้นๆจากขั้นต่ำกว่าไปสู่ขั้นสูงกว่าที่ละขั้น ไม่มีการข้ามขั้น ไม่มีการ สลับขั้น และไม่ว่าบุคคลจะเติบโตในสังคมใดหรือนับถือศาสนาใด ย่อมมีลำดับขั้นการพัฒนาของจริยธรรม ที่เหมือนกัน เรียกชื่อว่าทฤษฎีพัฒนาการเชิงโครงสร้าง (Structural development Theory) และทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญา (Cognitive development Theory)

2.7.4 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ คือ

1. รักชาติ
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

การนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ ไปพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดผล สถานศึกษา ต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างชัดเจน โดยพิจารณาจาก นิยาม ตัวชี้วัดพฤติกรรม และ เกณฑ์การให้คะแนน

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ชำรงไว้ซึ่ง ความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ผู้ที่รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ มีความสามัคคี ประองดอง ภูมิใจ เชิดชูความเป็นชาติไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และแสดงความจงรักภักดีต่อ สถาบันพระมหากษัตริย์

- ตัวชี้วัด
- 1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ
 - 1.2 ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย
 - 1.3 ศรัทธา ยึดมั่นและปฏิบัติตนตามหลักศาสนา
 - 1.4 เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ตารางที่ 1 แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ : ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
เป็นพลเมืองดีของชาติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ยืนตรง ร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง 2. ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ 3. มีความสามัคคี ประองดอง
ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าร่วมส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองดองที่เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม 2. หวงแหน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทย
ศรัทธา ยึดมั่นและปฏิบัติตนตามหลัก ของศาสนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ 2. ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ 3. เป็นแบบอย่างที่ดีของศาสนิกชน
เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	<ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ 2. แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ 3. แสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

เกณฑ์การให้คะแนน(ระดับมัธยมปลาย)

ตารางที่ 2 แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1.1 : การเป็นพลเมืองดีของชาติ

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม(3)
1. ยืนตรงเคารพธงชาติร้องเพลงชาติและอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง	ไม่ยืนตรงเคารพธงชาติ	ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง	ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติร้องเพลงชาติและอธิบายความหมายของเพลงชาติได้	ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติร้องเพลงชาติอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง
2. ปฏิบัติตนตามสิทธิหน้าที่พลเมืองดีของชาติ		ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน	ถูกต้อง ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีและให้	ปฏิบัติตนและชักชวนผู้อื่นปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดี และให้
3. มีความสามัคคีปรองดอง		ให้ความร่วมมือ ร่วมใจในการทำกิจกรรมกับการเป็นสมาชิกในโรงเรียน	ความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมกับสมาชิกในโรงเรียนและชุมชน	ความร่วมมือ ร่วมใจในการทำกิจกรรมกับสมาชิกในโรงเรียนชุมชน และสังคม

ตารางที่ 3 แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1.2 : การธำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม(3)
1. เข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคีปรองดอง ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี	เข้าร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ปรองดอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน และชุมชน	เข้าร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ปรองดอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม ชื่นชมในความเป็นชาติไทย	เป็นผู้นำ หรือ เป็นแบบอย่าง ในการจัดกิจกรรม ที่สร้างความสามัคคีปรองดอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม ชื่นชมปกป้องในความเป็นชาติไทย
2. หวงแหน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทย				

ตารางที่ 4 แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1.3. : ความศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม(3)
1. เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ	เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือและปฏิบัติ ตามหลักของศาสนาตามโอกาส	เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือและปฏิบัติตนตามหลักขอศาสนาอย่างสม่ำเสมอ	เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาอย่างสม่ำเสมอและเป็นแบบอย่างที่ดีของศาสนิกชน
2. ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ				
3. เป็นแบบอย่างที่ดีของศาสนิกชน				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 รายงานวิจัย : การศึกษาคณะคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของ สจล. กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 25

ตารางที่ 5 แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1.4. : การเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม(3)
1. เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์	เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น	เข้าร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น	เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น ชื่นชมในพระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถขอพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์
2. แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์				
3. แสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์				

2. ความซื่อสัตย์สุจริต นิยาม ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึดหลักความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

ตัวชี้วัด 2.1 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งกาย วาจา ใจ

2.2 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ

ตารางที่ 6 แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ : ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
1.1 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ	1.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง 1.2 ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้องละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด 1.3 ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา
1.2 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ	1.1 ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง 1.2 ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง 1.3 ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การให้คะแนน(ระดับมัธยมปลาย)

ตารางที่ 7 แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2.1 : การประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม(3)
1. ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง	ไม่ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและ	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่ หรือ	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่ หรือ
2. ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้องละเอียดและ	เป็นจริง	ถูกต้องทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน	ถูกต้อง ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่ หรือ	ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่ หรือ

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน(0)	ผ่าน(1)	ดี(2)	ดีเยี่ยม(3)
เกรงกลัวต่อการ กระทำผิด 3.ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา		เกรงกลัวที่จะทำ ความผิดต่อพ่อแม่ หรือผู้ปกครองและครู	แม่ หรือผู้ปกครอง และ ครู ละอายและเกรงกลัว ที่จะทำความผิด	ผู้ปกครอง และครู ละอาย และ เกรง ก ลั ว ที่ จะ ทำ ความผิด เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านความซื่อสัตย์

ตารางที่ 8 แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2.2 : การประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม(3)
1.ไม่ถือเอาสิ่งของหรือ ผลงานของผู้อื่นมาเป็น ของตนเอง 2.ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วย ความซื่อตรง 3.ไม่หาประโยชน์ในทางที่ ไม่ถูกต้อง	นำสิ่งของ ของผู้อื่นมา เป็นมาของ ตนเอง	ไม่ นำ สิ่ง ข อ ง และ ผลงานของผู้อื่นมา เป็นของตนเอง ปฏิบัติ ตนต่อผู้อื่นด้วยความ ซื่อตรง	ไม่นำสิ่งของและผลงาน ของผู้อื่นมาเป็นของ ตนเอง ปฏิบัติตนต่อ ผู้อื่นด้วยความซื่อตรง ไม่หาประโยชน์ ในทางที่ไม่ถูกต้อง	ไม่นำสิ่งของและผลงานของ ผู้อื่นมา เป็นของตนเอง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความ ซื่อตรงไม่หาประโยชน์ ในทางที่ไม่ถูกต้อง และเป็น แบบอย่าง

3.มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับ
ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

ผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และ
สังคมเป็นปกติวิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ตัวชี้วัด 3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

ตารางที่ 9 แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ : ด้านการมีวินัย

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	1.1 ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น 1.2 ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆในชีวิตประจำวัน และ รับผิดชอบในการทำงาน

เกณฑ์การให้คะแนน(ระดับมัธยมปลาย)

ตารางที่ 10 แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 3.1 : การปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว
โรงเรียน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม(3)
1.ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม	ไม่ปฏิบัติตาม ตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ	ปฏิบัติตามข้อ ตกลง กฎ เกณฑ์ ระเบียบ ข้อตกลง ของครอบครัว	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อตกลงของครอบครัว	ปฏิบัติ ตาม ข้อ ต ก ล ง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อตกลง ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน(0)	ผ่าน(1)	ดี(2)	ดีเยี่ยม(3)
ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น 2.ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิต ประจำวัน และรับผิดชอบใน การทำงาน	ข้อบังคับของ ครอบครัวและ โรงเรียน	และโรงเรียน ตรง ต่อเวลาในการ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับ ผิด ขอบ ในการทำงาน	โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลา ในการ ปฏิบัติกิจกรรม ต่าง ๆ ใช้ชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบต่อ การ ทำงาน	ของผู้อื่น ตรงต่อเวลา ใน การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และ รับผิดชอบต่อการทำงาน ปฏิบัติเป็นปกติวิสัย และ เป็นแบบอย่างที่ดี

4. ใฝ่เรียนรู้ นิยาม ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน
แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอก ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจ
เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้รอบตัวอย่างสม่ำเสมอ
ด้วยการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม บันทึกรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถิ่นทอด
เผยแพร่ และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด 4.1ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

4.2แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆด้วยการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมสรุปเป็นองค์ความรู้
และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตารางที่ 11 แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ : ด้านการใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
1.1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและ เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	1.1 ตั้งใจเรียน 1.2 เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ 1.3 สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ
1.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งอื่นๆทั้ง ภายใน ภายนอก ด้วยการเลือกใช้สื่อ อย่างเหมาะสมและสรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	1.1ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก และเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม 1.2บันทึกความรู้วิเคราะห์ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ 1.3 แลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เกณฑ์การให้คะแนน(ระดับมัธยมปลาย)

ตารางที่ 12 แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4.1 : ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน(0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม(3)
1.ตั้งใจเรียน 2.เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการ เรียนรู้	ไม่ตั้งใจเรียน	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ และมีความเพียร พยายามใน	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ และมีความเพียร พยายามในการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และ	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ และมีความเพียร พยายามในการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน(0)	ผ่าน(1)	ดี(2)	ดีเยี่ยม(3)
3.เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ		การเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ต่าง ๆ บางครั้ง	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนบ่อยครั้ง	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นประจำ และเป็นแบบอย่างที่ดี

ตารางที่ 13 แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4.2: แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ สามารถสรุปองค์ความรู้ปรับใช้ในชีวิต

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม(3)
1. ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สื่อเทคโนโลยี ต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	ไม่ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้	ศึกษาค้นคว้าความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ / เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม และมีการบันทึกความรู้	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีและสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม มีการบันทึกความรู้ วิเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นได้และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม มีการบันทึกความรู้ วิเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเผยแพร่แก่บุคคลทั่วไปนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. บันทึกความรู้ วิเคราะห์ข้อมูล จากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้				
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน				

5. อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้ที่อยู่อย่างพอเพียง คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุผล รอบคอบ ระมัดระวัง อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยง และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัด 5.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม

5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ตารางที่ 14 แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ : ด้านการอยู่อย่างพอเพียง

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผลรอบคอบ มีคุณธรรม	1.1 ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คุ่มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
	1.2 ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี 1.3 ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล 1.4 ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด
2. มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	2.1 วางแผนการเรียน การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูลข่าวสาร 2.2 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

เกณฑ์การให้คะแนน (ระดับมัธยมปลาย)

ตารางที่ 15 แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5.1 : การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม(3)
1. ใช้ทรัพย์สินของตนเองเช่น เงินสิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คุ่มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดีรวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม	ใช้เงินและของใช้ส่วนตัวอย่างไม่ประหยัด	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพย์สินของส่วนรวม อย่างประหยัด คุ่มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพย์สินของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี รอบคอบ มีเหตุผล ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพย์สินของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ให้ผู้อื่นเดือดร้อน ให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด และเป็นแบบอย่างที่ดี
2. ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี		เก็บรักษาดูแลอย่างดีรอบคอบ มีเหตุผลไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน		
3. ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล				
4. ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด				

ตารางที่ 16 แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5.2 : การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
1. วางแผนการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูลข่าวสาร	ไม่วางแผนการเรียนและการใช้ชีวิตประจำวัน	ชีวิตประจำวันและยอมรับการเปลี่ยนแปลงของครอบครัว ชุมชน สังคม และสภาพแวดล้อม	ใช้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารในการวางแผนการเรียน การทำงานและการใช้ในชีวิตประจำวัน ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของครอบครัว ชุมชน สังคม และสภาพแวดล้อม และปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	ใช้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารในการวางแผนการเรียน การทำงานและการใช้ในชีวิตประจำวัน รู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของครอบครัว ชุมชนสังคม และสภาพแวดล้อมและปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
2. รู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อมยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				

6.ความมุ่งมั่นในการทำงาน นิยาม มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ และรับผิดชอบในการทำหน้าที่การทำงาน ด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

ผู้ที่มุ่งมั่นในการทำงาน คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียรพยายาม ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง ตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบ และมีความภาคภูมิใจในผลงาน

ตัวชี้วัด 6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การทำงาน

6.2 ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

ตารางที่ 17 แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ : ความมุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
1.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การทำงาน	1.1 เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 1.2 ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ 1.3 ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง
1.2 ทำงานด้วยความเพียรพยายาม และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	1.1 ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน 1.2 พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ 1.3 ชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

เกณฑ์การให้คะแนน(ระดับมัธยมปลาย)

ตารางที่ 18 แสดงพฤติกรรมตัวบ่งชี้ 6.1 : ความตั้งใจและความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงาน

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
1.เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	ไม่ ตั้ง ใจ	ตั้งใจและรับผิดชอบ	ตั้งใจ และรับผิดชอบ	ตั้งใจและรับผิดชอบหน้าที่ที่
2.ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ	ปฏิบัติหน้าที่	หน้า ที่ ที่ ใ้ ด้ รั บ	หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	ได้รับมอบหมายให้สำเร็จมี
3.ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง	การงาน	มอบหมายให้สำเร็จ	ให้สำเร็จมีการปรับปรุง	การปรับปรุง และพัฒนาการ
			การทำงานให้ดีขึ้น	ทำงานให้ดีขึ้น

ตารางที่ 19 แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 6.2 : การทำงานด้วยความเพียรพยายามอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
1.ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน	ไม่ขยัน	ทำงานด้วยความ	ทำงานด้วยความขยัน	ทำงานด้วยความขยัน และ
2.พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ	อดทน	ขยัน และพยายาม	และพยายามเพื่อให้งาน	พยายามเพื่อให้งานเสร็จ
3.ชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	ในการ	เพื่อให้งานเสร็จตาม	เสร็จตามเป้าหมาย	ตามเป้าหมาย ไม่ย่อท้อต่อ
	ทำงาน	เป้าหมาย	และชื่นชมผลงานด้วย	ปัญหาในการทำงาน และ
			ความภาคภูมิใจ	ชื่นชมผลงานด้วยความ
				ภาคภูมิใจ

7. มีจิตสาธารณะ นิยาม มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้นโดยไม่หวังผลตอบแทน

ผู้ที่มีจิตสาธารณะ คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้ให้และช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปันความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้วยแรงกายสติปัญญา ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดในชุมชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ตัวชี้วัด 7.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

7.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

ตารางที่ 20 แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ : การมีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
1.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน	1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยเต็มใจ 1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน 1.3 แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่น ๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น
1.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	1.1 ดูแล รักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ 1.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม 1.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น

เกณฑ์การให้คะแนน(ระดับมัธยมปลาย)

ตารางที่ 21 แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 7.1 : การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
1.1ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยเต็มใจ	ไม่ช่วยเหลือพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู	ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครองและครู	ช่วย พ่อ แม่ ผู้ปกครองและครู	ช่วย พ่อ แม่ ผู้ปกครองและครู
1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน		ทำงานอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	ทำงาน อาสาทำงาน และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	ทำงาน อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ
1.3 แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่น ๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
รายงานวิจัย : การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของ สจล. กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 32

ตารางที่ 22 แสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 7.2 : การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบัน ชุมชน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
1.1 ดูแล รักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดลอมด้วยความเต็มใจ	ไม่สนใจดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดลอมของสถาบัน	ดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดลอม และเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	ดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติ สิ่งแวดลอม และเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม สาธารณประโยชน์ด้วยความเต็มใจ	ดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติ สิ่งแวดลอม เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของด้วยความเต็มใจ
1.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบัน ชุมชนและสังคม				
1.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น				

2.8 คุณธรรมและจริยธรรม

2.8.1 คุณธรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน(2525: 189) ให้ความหมายของคุณธรรมไว้สั้นๆว่า “สภาพคุณงามความดี”

ความซื่อสัตย์ หมายถึง มีความซื่อตรง มั่นคงอยู่ในศีลธรรม มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น มีความสุจริตทางกาย ทางวาจา และทางใจ ซึ่งความซื่อสัตย์นี้จะไม่ทำให้บุคคลรอบข้างของเราเดือดร้อนและแล้วความซื่อสัตย์นั้นก็นำพามาซึ่งความเจริญของบ้านเมือง ในพจนานุกรมได้ให้ความหมายของคำว่า “ซื่อ” ว่าหมายถึงตรง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่คดโกง ส่วนคำว่า “ซื่อตรง” หมายถึง ความประพฤติตรง ไม่เอนเอียง ไม่คดโกง และความประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกหลวง ความซื่อสัตย์นั้นมีหลายอย่าง เช่น ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อครอบครัว ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ความซื่อสัตย์ต่อมิตร และต่อประเทศชาติ เป็นต้น“ ความซื่อสัตย์” เป็นคุณธรรมที่จำเป็นต่อทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็นความซื่อสัตย์ในระดับไหน หากคนในสังคมขาดคุณธรรมข้อนี้เมื่อใด สังคมก็จะวุ่นวาย ไม่สงบ จนก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมาอีกมากมาย คนที่มีความซื่อสัตย์ ควรมีคุณลักษณะ 5 ประการ คือ (พระบรมราชาวาทปีพุทธศักราช 2531 เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันที่ 18 พฤศจิกายน 2530)

1.จริงต่อการทำงาน หมายถึง ทำอะไรทำจริง มุ่งให้งานสำเร็จเกิดประโยชน์ส่วนตนหรือส่วนรวมได้จริง

2.จริงต่อหน้าที่ หมายถึง ทำจริงในงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเรียกว่า หน้าที่ ทำงานเพื่องาน ทำงานให้ดีที่สุด ไม่เลินเล่อ ไม่หละหลวม ไม่หลีกเลียงบัดพลิ้ว คือ หลีกเลียงไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ต้องเอาใจใส่หน้าที่ให้งานสำเร็จเกิดผลดี

3.จริงต่อวาจา หมายถึง การพูดความจริง ไม่กลั่นกลอก รักษาวาจาสัตย์อย่างเคร่งครัดพูดจริงทำจริงตามที่พูด

4.จริงต่อบุคคล หมายถึง มีความจริงใจต่อคนที่เกี่ยวข้อง ต่อมิตรและผู้ร่วมงานจริงใจต่อเจ้านายของตนเรียกว่า มีความจงรักภักดี จริงใจต่อผู้มีพระคุณ เรียกว่า มีความกตัญญูกตเวที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

5. จริตต่อความดี หมายถึง มุ่งประพฤติแต่ความดีจนติดเป็นนิสัย เป็นบุคคลที่ประกอบด้วยคุณธรรม คือ หิริ ความละอายบาป ละอายใจต่อการทำชั่ว โอตตปัปะ ความกลัวบาป เกรงกลัวต่อความชั่ว

ประกาศรี สืออำไพ (2550:23-25) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง หลักธรรมจริยาที่สร้างความรู้สึกรู้สิดชอบ ชั่วดีในทางศีลธรรม มีคุณงามความดีภายในจิตใจในขั้นสมบูรณ์จนเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขความยินดี การเป็นผู้มีคุณธรรม คือการปฏิบัติตนอยู่ในกรอบที่งดงาม ความเข้าใจถึงการกระทำดี เช่นการไม่ฆ่าสัตว์ ไม่เบียดเบียน ไม่ลักขโมย ไม่ประพฤติในกาม ไม่ดื่มของมึนเมา เป็นต้น มีสติ แก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

การพัฒนาคุณธรรมในการจัดการศึกษาด้านจริยธรรม กล่าวว่าผู้สอนควรปลูกฝังแนวคิดที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ดังนี้

1. การยอมรับความแตกต่างระหว่างความดีกับความชั่ว ปลูกฝังให้ตระหนักถึงการประพฤติดีนั้น สร้างคุณค่าให้กับชีวิตของตนเองและสังคม การประพฤติไม่ดีย่อมได้รับผลในทางที่ไม่ดีของการกระทำนั้นๆ

2. นำสถานการณ์และสภาพแวดล้อมโดยรอบมาพิจารณา สามารถนำมาแยกแยะความดีงาม กำหนดเป็นกฎคุณธรรมให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป เป็นการประยุกต์ระบบคุณธรรมขึ้นมาใช้อย่างกว้างขวาง

3. สร้างความเข้าใจในคุณธรรม สร้างค่านิยมที่เสริมสร้างคุณธรรมด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง

4. ความต่อเนื่องสัมพันธ์กันของระบบที่เสริมสร้างคุณภาพ มีแก่นสารที่เป็นหลักอย่างชัดเจน มีสัมพันธ์ภาพติดต่อกันโดยลำดับ

5. การที่สามารถวิเคราะห์หรือวิจารณ์ความประพฤติได้ด้วยแนวทางของตนเอง เมื่อได้เลือกปฏิบัติสิ่งใดแล้วสามารถแยกแยะได้ว่าตนเองได้กระทำดีตามที่เข้าใจสภาวะของคุณงามความดีมากน้อยเพียงใด การที่สามารถวิเคราะห์ตนเองได้จะช่วยให้คุณธรรมได้รับการพัฒนาองงามอย่างแท้จริง

6. การตัดสินใจคุณธรรม เป็นการพัฒนาขั้นสุดท้าย เพราะเป็นความสามารถของบุคคลที่จะตัดสินใจได้ว่าทำความดีแล้วสามารถอธิบายรายละเอียดและมีเหตุผลพิสูจน์ได้ว่าเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นข้อวิพากษ์วิจารณ์ที่บ่งชี้ได้ว่าคุณธรรมที่ปฏิบัติมามีคุณค่าที่ตัดสินใจได้

2.8.2 จริยธรรม

ราชบัณฑิตยสถาน(2551: 214) ได้อธิบายความหมายไว้ในหลายแง่มุมดังนี้ จริย น. ความประพฤติ, กริยาที่ควรประพฤติ จริยธรรม น. ธรรมที่เป็นข้อประพฤติ, ศีลธรรม, กฎศีลธรรม จริยศาสตร์ น. ปรัชญาว่าด้วยความประพฤติและการครองชีวิตที่รู้ว่าอะไรดี อะไรชั่ว อะไรถูก อะไรผิด

ประกาศรี สืออำไพ (2550:67)ได้เสนอแนวทางการวิเคราะห์ตามแนวคิดทางจริยธรรม ในประเด็นความซื่อสัตย์สุจริต และความขยันหมั่นเพียร ไว้ดังนี้

ตารางที่ 23 แสดงการวิเคราะห์ตามแนวคิดทางจริยธรรม: ประเด็นความซื่อสัตย์สุจริตและความขยันหมั่นเพียร

ที่	แนวคิดทางจริยธรรม	ความหมาย	ข้อกระทง
1	ความซื่อสัตย์สุจริต	การประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ยึดหลักแห่งความยุติธรรม ซื่อตรงต่อตนเองหน้าที่การงาน คำมั่นสัญญา แบบแผน กฎหมาย ที่ถูกต้องดีงาม	1.ซื่อตรงต่อเวลา 2.ทำตามพูด 3.ไม่หลีกเลี่ยงงานในหน้าที่รับผิดชอบ 4.ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายอย่างเคร่งครัด 5.ซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อหน้าและลับหลัง 6.ไม่ลักขโมย ไม่คดโกงไม่คอร์รัปชั่น
2	ความขยันหมั่นเพียร	ความพยายามในการปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างสม่ำเสมอ ไม่ท้อถอย มุ่งให้งานสำเร็จลุล่วง ตั้งใจแรงกล้า มีความอดทน มีสมาธิ มีแรงจูงใจ มีเป้าหมาย เพื่อความเจริญก้าวหน้า อดทนต่อความยากลำบากอย่างไม่ลดละและคิดความพยายาม	1.ขยันทำงาน 2.ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ 3.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และหมั่นมานะพยายาม กระทำให้สำเร็จอย่างที่ตั้งใจ 4.ไม่พละวันประกันพรั่ง 5.ไม่ละทิ้งกลางคัน 6.ทำงานจนเสร็จ 7.อดทนต่ออุปสรรค

ความซื่อสัตย์สุจริต และความเพียร ตามคำสอนของพ่อ (อ้างใน <http://www.sufficiencyeconomy.org>)
 " ท่านจะต้องสุจริตต่อบ้านเมือง สุจริตต่อประชาชนและสุจริต ต่อหน้าที่ นอกจากความรู้และความสุจริตประจำตัวแล้วท่านควร มีหรือตั้งจุดหมายให้แน่วแน่ในภาระงานที่จะกระทำนั้น แล้วใช้ความคิดไตร่ตรองว่าจะทำอย่างไรบ้าง และการใช้ความคิดตั้งว่าจำเป็นจะต้อง ใช้สติควบคุม มิฉะนั้น ก็จะเป็นความคิดที่ฟุ้งซ่านซึ่งประเทศชาติ ไม่พึงปรารถนา "(พระบรมราชาวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : 7กรกฎาคม 2498)

" เช่นบอกว่าจะทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ก็เห็นได้ว่า ความซื่อสัตย์สุจริตนี้ คือไม่โกง คือไม่คอร์รัปชั่น คือไม่ขโมย ไม่ทุจริต นี่ก็พูดได้ง่ายๆแต่ปฏิบัติได้หรือเปล่า เพราะบางอย่างมัน ไม่ใช่ขโมย บางอย่างไม่ใช่คอร์รัปชั่น บางอย่างไม่ใช่ทุจริตแท้ แต่ว่าเป็นการทำให้คนอื่นเขาทุจริตได้ หรือเป็นการกระทำที่แสดงออกมา ข้างนอกว่าไม่ทุจริต แต่ว่าเป็นการทำให้คนอื่นเขาทุจริตได้ หรือเป็นการกระทำที่แสดงออกมาข้างนอกว่าไม่ทุจริต แต่ก็ข้างในก็อาจจะทุจริตก็ได้ หรือข้างในไม่ทุจริต แต่ข้างนอกทุจริตได้ การปฏิบัติตนนั้นจึงต้องทราบและซึ้งและซาบซึ้ง " (พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา: 4 ธันวาคม 2521)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ข้อสัจธรรม

ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ผู้ที่มีความประพฤติตรงต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจ ไม่มีความลำเอียง ไม่ทุจริตคดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม รู้หน้าที่การงานของตนเอง ปฏิบัติเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ผู้ที่จะมีความซื่อสัตย์สุจริตได้ ต้องมีคุณธรรมประจำกาย วาจา ใจ คือ

1. มีสัจจะ หมายถึง การคิด การพูด การทำแต่ความจริง ผู้ที่มีสัจจะ คือผู้ที่มีความจริงใจ ซื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น เช่น จะคิด จะพูด จะทำ สิ่งใดก็ต้องทำสิ่งนั้นให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี สิ่งนั้นต้องเป็นความจริง มีประโยชน์กับตนเองผู้อื่น และส่วนรวม จะประกอบกิจการใดๆ ก็มีความจริงใจ จริงใจ ต่อเนื่อง มีความซื่อตรงต่อเวลาต่อหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทุจริตคดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม มีความประพฤติดีทั้งกาย วาจา ใจ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง ผู้อื่น องค์กร สังคม และประเทศชาติบ้านเมือง

2. มีความเป็นธรรม หมายถึง มีใจเป็นกลางมีความเป็นธรรม เป็นผู้รู้เหตุ รู้ผล รู้ผิด รู้ถูก รู้ชั่ว รู้ดี เข้าใจในธรรมชาติของมนุษย์ ย่อมทำถูกบ้าง ผิดบ้าง เพราะมีสติปัญญาแตกต่างกัน ผู้ที่มีใจเป็นกลางต้องส่งเสริม สนับสนุน ผู้ที่ทำถูกทำดีแล้วให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป และให้โอกาสผู้ที่ทำผิดทำชั่ว โดยช่วยอบรมสั่งสอนให้ปรับปรุงแก้ไขตนเอง ให้ละชั่วประพฤติดี ใครผิดก็ว่าไปตามผิด ใครถูกก็ว่าไปตามถูก นี่คือ คุณสมบัติของผู้ที่มีคุณธรรมประจำใจ คือ “ความเป็นธรรม”

3. ไม่มีอคติ หมายถึง ไม่มีความลำเอียงเข้าข้างใดข้างหนึ่ง ไม่มีความลำเอียง 4 ประการดังนี้ ไม่ลำเอียงเพราะรัก ไม่ลำเอียงเพราะเกลียด ไม่ลำเอียงเพราะกลัว ไม่ลำเอียงเพราะโง่เขลา เป็นต้น

2.9 คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้หรือใฝ่รู้ใฝ่เรียน เป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่ง ที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อช่วยให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา ในการนำเสนอเอกสารเกี่ยวกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน จะนำเสนอในส่วนของ ความหมายของคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน พฤติกรรมบ่งชี้ และวิธีการวัดและประเมินคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน พอสังเขปดังนี้

2.9.1. ความหมาย

กรมวิชาการ (2539 : 5) ได้กล่าวว่า การใฝ่รู้ คือ การแสวงหาความรู้อยู่เสมอเป็นการเพิ่มพูนสติปัญญา ทำให้คนมีเหตุผล มีความรับผิดชอบ และมีจิตใจตนเอง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2541 : 39) ได้กล่าวว่า การใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง การเรียนรู้ที่จะแสวงหาความรู้อย่างกว้างขวาง และเพียงพอกับโอกาสที่จะสามารถทำงานได้ และเพื่อจะได้ประโยชน์จากโอกาสทางการศึกษา ที่มีให้ตลอดชีวิต

วินัย พัทธนรัฐ และคณะ (2538 : 1) กล่าวว่า ความใฝ่รู้ หมายถึง ความมุ่งหวังความปรารถนาที่จะแสวงหาความรู้ เพื่อจะรับความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่ตนเองยังไม่รู้อย่างสม่ำเสมอซึ่งการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเป็นการเพิ่มพูนสติปัญญา ทำให้คนมีเหตุผล มีความรับผิดชอบ มีความมั่นใจในตนเอง และจะนำความรู้ความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติได้

สรุปได้ว่า คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้หรือใฝ่เรียนใฝ่รู้ หมายถึง คุณลักษณะเชิงทักษะที่หลอมรวมทั้งทางร่างกาย จิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่ กระตือรือร้น ช่างคิด ช่างสังเกตอยากรู้ อยากเห็นและเพียรพยายามหาคำตอบด้วยตนเอง สนใจและ เสาะแสวงหาความรู้ด้านต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบ และวิเคราะห์เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

อย่างไรก็ตาม ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันได้ใช้แนวคิด กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้และพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง หรือรวมทั้งมีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคมและการประยุกต์ใช้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียน รู้จักการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาตามแนวทางที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีหลายรูปแบบ เช่น(สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา:2553: 31)

- 1.การเรียนรู้จากกรณีศึกษา (Problem-based Learning)
- 2.การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individual Study)
- 3.การเรียนรู้แบบสรุคนิยม (Constructivism)
- 4.การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study)
- 5.การเรียนรู้จากการทำงาน (Work-based Learning)
- 6.การเรียนรู้ที่เน้นวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ (Research-based Learning)
- 7.การเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการตกผลึกทางปัญญา (Crystal-based Approach)

2.9.2. พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2539 : 15) ได้สรุป พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ไว้ดังนี้

- 1.ความชอบและความชื่นชมและเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ
- 2.ความใฝ่ฝันและจินตนาการ
- 3.การแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ
- 4.ความกระตือรือร้น ความอยากรู้อยากเห็น
- 5.ความตั้งใจ การเอาใจใส่ ทำให้ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ
- 6.ความกล้า ความริเริ่มและการตัดสินใจ

- 7.ความเพียรพยายาม มุ่งมั่น บากบั่น มีความสงบ มีสมาธิในการทำสิ่งต่าง ๆ โดยไม่ย่อท้อ

รุจิรุ ภูสารและคนอื่น ๆ (2535 : 1) ได้สรุป พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ดังนี้

1. ตั้งใจฟังครูสอน
2. ขยันทำการบ้าน
3. ทบทวนความรู้อยู่เสมอ
4. ถามครูเมื่อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องเรียน
5. เมื่อมีเวลาว่างเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุด
6. จดจำความรู้ที่สำคัญไว้
7. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการ
8. สังเกตและทดลองในสิ่งที่ตนเองอยากรู้
9. สนใจข่าวสารต่าง ๆ
10. ช่างสังเกตสิ่งที่เป็นความรู้
11. เข้าวัด ทำบุญและศึกษาพระธรรมเมื่อมีโอกาส
12. ไปทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ
13. จดบันทึกความรู้ใหม่ ๆ เอาไว้อ่านเวลาว่าง

อาจสรุปเป็นพฤติกรรมบ่งชี้โดยรวม ได้ดังนี้ เป็นคนช่างสังเกตอยากรู้อยากเห็น ชอบค้นคว้าหาความรู้ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ของตนเองอยู่เสมอ มีความพยายามและตั้งใจ มีความสนใจ มุ่งมั่นที่จะทำกิจกรรมให้สำเร็จตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้อย่างเต็มความสามารถโดยไม่ต้องมีใครบังคับ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และความยากลำบาก มีความรับผิดชอบ ทำงานโดยไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยง ติดตามผลงานที่ได้กระทำลงไปเพื่อปรับปรุงแก้ไข ให้เป็นผลสำเร็จ มีความคิดริเริ่มมั่นใจในตนเอง หมายถึง การแสดงออกซึ่งความเชื่อมั่น และความกล้าในการทำกิจกรรม และแสวงหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม

2.10 การพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย

คณะกรรมการการอุดมศึกษามีแนวคิด เตรียมพร้อมผลิตบัณฑิตไทยในศตวรรษที่ 21 โดยเสนอโยบาย การพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย 2554-2558 จากปัญหาที่ประเทศไทยขาดความชัดเจนของการกำหนดทิศทางการพัฒนาบัณฑิตไทย ขาดความเข้าใจที่ตรงกันทั้งฝ่ายกำหนดนโยบายและฝ่ายปฏิบัติโครงสร้างการศึกษา ไม่เหมาะสมต่อการสร้างคน ขาดการออกแบบการพัฒนาคณะแบบองค์รวม ขาดการเตรียมความพร้อมของอาจารย์ ขาดการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ระบบการศึกษาที่ไม่เชื่อมโยงกันส่งผลกระทบต่อพัฒนาบัณฑิตยุคใหม่ ซึ่งจากสภาพปัญหาดังกล่าวแล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะจัดทำร่าง นโยบายการพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย พ.ศ. 2554-2558 ขึ้น โดยจะต้องมีความเป็นพลวัต (dynamic) ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบัณฑิตให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

ในการจัดทำร่างดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ของการพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย คือ การสร้างกรอบทิศทางของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สร้างแนวทางการดำเนินงานพัฒนาบัณฑิตและสร้างกรอบการติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาบัณฑิต โดยมีเป้าหมาย ดังนี้

1. บัณฑิตไทยมีสมรรถนะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พร้อมในการทำงานและมีขีดความสามารถในระดับสากล สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตในสาขาอาชีพต่าง ๆ

2. บัณฑิตไทยมีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

3. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาบัณฑิตไทยให้มีความเป็นเลิศที่หลากหลาย เพื่อสนองตอบความต้องการตามจุดเน้นของสถาบันอุดมศึกษา กล่าวคือผลิตบัณฑิตที่สะท้อนตามจุดเน้นของสถาบัน เป็นบัณฑิตที่เก่งทั้งวิชาการและวิชาชีพโดยคำนึงถึงเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพนั้น ๆ สำหรับคุณลักษณะของบัณฑิตอุดมคติไทยที่พึงประสงค์นั้น กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) หรือการประชุมในเวทีระดับชาติ นานาชาติ หรือการระดมความคิดเห็นจากเครือข่ายการพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย พบว่า ยุคปัจจุบันมีความต้องการ คุณลักษณะของบัณฑิตที่เด่นชัดและสูงกว่าในอดีต สมรรถนะในตนเองของบัณฑิตจะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในโลกอนาคต จากปัจจัยการเปลี่ยนแปลง ทำให้บัณฑิตรุ่นใหม่จำเป็นต้องพัฒนาขีดความสามารถในระดับสากล ซึ่งความสามารถในการคิดจะเป็นหัวใจสำคัญสำหรับบัณฑิตยุคใหม่ เช่น การคิดเชิงเหตุผล การคิดวิจารณ์ญาณ เป็นต้น นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีทักษะหลายด้านเพื่อการดำรงชีวิต ดังนั้น องค์ประกอบคุณลักษณะของบัณฑิตยุคใหม่ที่สำคัญ ควรประกอบด้วย

2.10.1 ด้านความรู้

1. การเป็นผู้มีหลักคิดทางวิชาการในศาสตร์ที่ตนศึกษา และสามารถเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง

2. ความสามารถในการหาความรู้เพิ่มเติม มีนิสัยใฝ่รู้

3. มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ให้เหมาะสมกับบริบททางสังคม

4. มีความเท่าทันกับความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าในศาสตร์ที่ตนศึกษา

2.10.2 ด้านทักษะ

1. มีคุณลักษณะความเป็นนักคิด มีกระบวนการคิด มีวิจารณ์ญาณ มีมุมมองเชิงบวก แล เชิงสร้างสรรค์ มีการตีค่าและการใช้ข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การคิดเชิงสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา (Creative thinking and problem solving)

2. มีทักษะการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ (Life & career skills) ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางกระแสโฆษณาชวนเชื่อ สามารถใช้วิจารณ์ญาณต่อข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้ ตลอดจนมีความสามารถในการปรับตัวได้ดีในสภาวะการเปลี่ยนแปลง

3. มีทักษะการเรียนรู้นวัตกรรมใหม่ (Learning and innovative skills)

4. มีทักษะในการสืบหาข้อมูล การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี และการเรียนรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ

(Information, Communication, Media, and Technology skills) ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

สะพานที่เชื่อมอดีตกับอนาคตที่ตีงามของผู้เรียน จากการใช้ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการทางจิตใจด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ เป็นพื้นฐาน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษา สามารถกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบทั้ง 4 ประการ ดังต่อไปนี้

1.เสริมสร้างการเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมและของศาสนาให้หนัก โดยเสริมสร้างความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวม ให้ความสำคัญและยอมรับกฎหมาย ศาสนาและระเบียบปฏิบัติ เพื่อความสงบเรียบร้อยของ ส่วนรวม

2.สร้างความเป็นตัวของตัวเอง พิจารณา ไตร่ตรองรอบด้านก่อนตัดสินใจกระทำ เน้น ให้ความสำคัญของส่วนรวมและมนุษยชาติมากกว่าความสำคัญของตนเองและพวกพ้อง

3.ฝึกฝนการรับรู้ การรู้ การคิดในเชิงนามธรรมและคิดอย่างมีระบบในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจาก ทางวิชาการของตน เช่นในเชิงศาสนา และในการตัดสินใจปฏิบัติเกี่ยวกับสังคม การเมือง และครอบครัว

4.เตรียมตนเพื่อเป็นผู้นำของครอบครัวและหน่วยงาน ให้รู้จักวิธีการร่วมมือ มีการให้มากกว่า การรับรู้จักการให้คุณให้โทษแก่ผู้อื่นอย่างถูกหลัก และมีประสิทธิภาพสูง รู้จักธรรมชาติของมนุษย์ และ ความ รับผิดชอบต่อผู้อื่น ต่องาน และต่อส่วนรวม

สรุปคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา ในระดับประเทศชาติและสังคม ต้องการ ให้คนไทย ถึงพร้อมด้วย สุขภาพกาย สุขภาพใจ และมีชีวิตที่มีความสุข ในระดับสถาบันการศึกษา

2.11 แนวคิดเกี่ยวกับการวัดประเมินผลด้านจิตพิสัย

2.11.1 ความหมายจิตพิสัย

ฮอปกินส์และแอนทิส (Hopkins and Antes,1990:538) กล่าวว่า จิตพิสัยเป็นการกระทำที่เป็น กระบวนการภายในของมนุษย์ เช่น อารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ เจตคติ ค่านิยม การพัฒนา คุณลักษณะ และ แรงจูงใจ

อีเบล (Ebel,1986 : 347) กล่าวว่า จิตพิสัยเป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลมากกว่า ความ เข้าใจ เป็นความชอบ ไม่ชอบ ความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจ ความเชื่อมั่น ไม่เชื่อมั่น อุดมคติ และค่านิยม

สรุปว่า จิตพิสัยเป็นคุณลักษณะภายในของคุณ แล้วแสดงพฤติกรรม หรือการกระทำออกมา ตามอารมณ์ ความรู้สึก ไม่ว่าจะป็นด้านความสนใจ เจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม จนพัฒนาเป็นคุณลักษณะของ ตนเอง

2.11.2 คุณลักษณะของจิตพิสัย

สติกกิ้นส์ (Stiggins,1994:310) ได้ระบุ ลักษณะของจิตพิสัยที่แสดงออกมาของมนุษย์ มี 7 ประการ

1.เจตคติ (Attitudes) เป็นความรู้สึกชื่นชอบ หรือไม่ชื่นชอบ ความรู้สึกด้านบวกหรือด้านลบ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความเกี่ยวเนื่องระหว่างความรู้สึกกับสิ่งนั้นโดยเฉพาะ เช่น เจตคติต่ออาชีพครู เจตคติต่อวิชา คณิตศาสตร์ เป็นต้น

2.ความสนใจ (Interests) เป็นความรู้สึกที่มีขอบเขต หรือช่วง (Rang) จากระดับสูงของการ กระตุ้น (Excitement) และลดต่ำลงมา หรือเป็นความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุ สิ่งของกับระดับความสนใจ เช่น ผู้เรียน สนใจมากเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ไม่สนใจเกี่ยวกับวิชาทางด้านมนุษยสัมพันธ์

3.แรงจูงใจ (Motivation) เป็นความต้องการภายในที่แน่วแน่ (Strength) ที่จะให้เกิดผลสัมฤทธิ์ หรือการปฏิบัติด้วยความชอบต่อกิจกรรม งานต่างๆ เป็นความตั้งใจ ที่จะกระทำตามความคิดเห็น เพื่อที่จะค้นหา ความสำเร็จ หลีกเลียงความล้มเหลว ปฏิบัติตามกลุ่มและความคาดหวัง เช่น แรงจูงใจต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน เป็นต้น

4.ค่านิยม (Values) เป็นแนวโน้มต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีความคงที่ยาวนาน ค่านิยมที่กว้างและลึก

5.ความชื่นชอบ (Preferences) เป็นความปรารถนา ที่จะเลือกหรือไม่เลือก กล่าวคือ เป็นการ แสดงออกถึงการชอบสิ่งหนึ่งมากกว่าอีกสิ่งหนึ่งเป็นความรู้สึกที่สั่งสม (Accumulated) มานาน

6.มโนทัศน์ของตนเองเกี่ยวกับการศึกษา (Academic self-concepts) ไม่ใช่คุณลักษณะของจิต พิสัยโดยตรง แต่เป็นการแสดงความรู้สึกในด้านสัมพันธ์ต่อสถานศึกษาหนึ่งว่ามีมากกว่าสถานศึกษาหนึ่ง โดยนำมา เกี่ยวข้องกับความสำเร็จทางการศึกษา หรือผลผลิตในบริบทการศึกษา กล่าวคือ เป็นเจตคติ ชอบ หรือ ไม่ชอบของ ตนเอง ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

7.วิถีของการควบคุม (Locus of control) เป็นสิ่งที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ มโนทัศน์ของตนเองเกี่ยวกับการเรียนที่เป็นเหตุผล (Attributions or Reasons) ของผู้เรียนเอง เหตุผลต่าง ๆ นั้น ถือว่าเป็นลักษณะภายใน (Internal) เช่น “ฉันประสบความสำเร็จจากการเรียนเพราะความขยัน” ส่วนเหตุผล ที่เป็นไปได้เหตุผลอื่น ถือว่าเป็นลักษณะภายนอก (External)

ภัทรา นิคมานนท์ (2540 : 153-154) กล่าวว่า พฤติกรรมด้านจิตพิสัยเป็นพฤติกรรมภายใน แต่สามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก ในการวัดต้องใช้เครื่องมือซึ่งเป็นสถานการณ์ หรือแบบทดสอบไป กระตุ้นให้ผู้ถูกวัดแสดงพฤติกรรมออกมา เครื่องมือวัดด้านจิตพิสัยมีหลายประเภทและที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่ มาตรฐานส่วนประมาณค่า แบบสำรวจรายการแบบวัดเชิงสถานการณ์ และการสังเกต ดังนั้นการสร้างเครื่องมือวัดผล ด้านจิตพิสัยควรคำนึงถึงสิ่งต่างๆดังนี้

1.การกำหนดคุณลักษณะหรือเป้าหมายที่จะวัด โดยระบุให้ชัดเจนว่าต้องการวัดอะไร เช่น เจตคติ ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2.นิยามความหมายของสิ่งที่วัดให้ชัดเจน โดยการวิเคราะห์คุณลักษณะของสิ่งที่วัดว่า แต่ละ คุณลักษณะเหล่านั้นเป็นอย่างไร เพื่อให้ทราบว่าจะวัดคืออะไร ประกอบด้วยคุณลักษณะใดบ้าง

3.การสร้างข้อคำถาม โดยเขียนให้ครอบคลุมลักษณะทุกด้าน และในคุณลักษณะแต่ละด้านควรมี หลายๆข้อ ด้วยการสร้างข้อความเพื่อเป็นเครื่องมือในการวัด

4.ทดลองเครื่องมือ นำเครื่องมือที่สร้างไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำผลที่ได้มาทำการ วิเคราะห์ตามเทคนิควิธีการแต่ละชนิดเครื่องมือวัด

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ลือทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
รายงานวิจัย : การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของ สจล. กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 42

- 5.ปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือ
- 6.สร้างเกณฑ์การให้คะแนน

2.11.3 การเลือกรูปแบบของเครื่องมือวัด เครื่องมือวัดและประเมินที่นิยมใช้ในสถานศึกษา
อันเนื่องมาจากใช้ได้ง่ายและสะดวก ได้แก่

1.แบบสังเกต (observation)สังเกตการพูด การกระทำ การเขียนของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่ง ที่ครูต้องการวัด เช่น ต้องการวัดว่านักเรียนคนหนึ่งมีความสนใจต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์มากน้อยปานใด ครูอาจสังเกตการกระทำของนักเรียนในเรื่องนั้นๆ

2.แบบสัมภาษณ์ (interview) บางครั้งครูใช้วิธีพูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ ซึ่งอาจเป็นความรู้สึก ทศนคติของนักเรียนเพื่อนำสิ่งที่นักเรียนพูดออกมาแปลความหมายเกี่ยวกับลักษณะจิตพิสัยของนักเรียนได้ เช่น ครูอยากรู้ว่าเขาสนใจเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่ ครูอาจพูดคุยกับนักเรียนว่าเคยอ่านวรรณคดีเล่มใดบ้าง เคยเขียนกลอนไหม เคยอ่านหนังสืออะไรที่ดี ๆ บ้าง ลองเล่าให้ครูฟังบ้าง คำตอบของนักเรียนจะทำให้ครูประเมินได้ว่ามีความสนใจการเรียนวิชาภาษาไทยมากน้อยปานใด

3.แบบตรวจสอบรายการ (check list)

4.แบบมาตราประมาณค่า (rating scale) มีครูหรือนักวัดผลได้สร้างเครื่องมือวัด ทศนคติ วัดความสนใจ วัดคุณธรรม จริยธรรม ไว้มากพอสมควรซึ่งครูคนอื่นสามารถนำไปใช้ได้ ถ้าเป็นแบบวัดทศนคติหรือวัดความสนใจจะมีรูปแบบการวัด 3 รูปแบบ คือ แบบของลิเคิร์ท แบบเชอร์สโตน แบบของออสกูด เนื่องจากแบบสอบเพื่อวัดจิตพิสัย เช่น ทศนคติ ความสนใจ ฯลฯ มีลักษณะอย่างเดียวกัน เพียงแต่เปลี่ยนเป้าหมายเท่านั้น นำเสนอให้เห็นเป็นตัวอย่างของการวัดจิตพิสัยในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. แบบของลิเคิร์ท ตัวอย่างเช่น การสร้างแบบวัดความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีคำถาม 20 ข้อ มีลักษณะของแบบวัด ตามตัวอย่าง ดังนี้

คำชี้แจงให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่าง เป็นจริงมากที่สุด เป็นจริงเฉยๆ เป็นจริงน้อย เป็นจริงน้อยที่สุดที่ตรงกับความเป็นจริงในความรู้สึกของตัวเอง

ข้อความ	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริง	เฉยๆ	เป็นจริงน้อย	เป็นจริงน้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์มากกว่าวิชาอื่น ๆ
2. ถ้าไม่ถูกบังคับแล้วข้าพเจ้าจะไม่เรียนวิชาคณิตศาสตร์.....
3. ข้าพเจ้าชอบซักถามเมื่อเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่เข้าใจระหว่างเวลาที่ครูสอน.....

2 แบบของเธอร์สโตน จะมีลักษณะดังนี้

คำชี้แจงให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง จริง หรือไม่จริง ตามความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

ข้อความ	จริง	ไม่จริง
1. ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์มากกว่าวิชาอื่น ๆ.....
2. ถ้าไม่ถูกบังคับแล้วข้าพเจ้าจะไม่เรียนวิชาคณิตศาสตร์.....
3. ข้าพเจ้าชอบซักถามเมื่อเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่เข้าใจระหว่างเวลาที่ครูสอน.....

การสร้างแบบวัดตามแนวของเธอร์สโตนนั้น ผู้สร้างจะต้องทดลองหาค่าคะแนนของแต่ละข้อคำถามไว้ด้วย

3. แบบของออสกูด จะเป็นแบบวัดที่ให้นักเรียนพิจารณาว่า วิชาคณิตศาสตร์ นั้นนักเรียนมีความรู้สึกอยู่ในระดับใดจากช่วงหมายเลข ที่เริ่มจาก 0 และไปทางขวา 1 2 3 หรือมาทางซ้าย 1 2 3 โดยที่เลข 0 หมายถึง ความรู้สึกกลาง และเลข 1 2 3 มาทางซ้ายหรือขวาเป็นระดับความรู้สึกที่มีระดับต่างๆ ตามค่าคุณศัพท์ที่บ่งชี้เพื่อสะท้อนความรู้สึกต่อวิชาคณิตศาสตร์ ค่าคุณศัพท์นี้จะมีลักษณะตรงข้ามกัน เช่น ดี-เลว สนุก-น่าเบื่อ ยาก-ง่าย เป็นต้น ลักษณะของแบบวัดของออสกูดเป็นดังนี้

วิชาคณิตศาสตร์								
ยาก	3	2	1	0	1	2	3	ง่าย
ล้าหลัง	3	2	1	0	1	2	3	ก้าวหน้า
น่าสนใจ	3	2	1	0	1	2	3	น่าเบื่อหน่าย

การวัดจิตพิสัยด้วยวิธีการของลิเคิร์ท เธอร์สโตน และออสกูด นั้น ล้วน สายยศ ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของวิธีการวัดทั้ง 3 วิธี พบวิธีการวัดทั้ง 3 วิธีนี้มีความเที่ยงตรงเหมือนสูง กล่าวคือ ทั้ง 3 วิธีนั้น จะใช้วิธีการใดวัดก็ได้ผลเช่นเดียวกันจึงควรเลือกสร้างแบบที่ง่ายเพื่อใช้วัดจิตพิสัยของนักเรียน

5.แบบวัดสถานการณ์ (situation) เป็นแบบวัดจริยธรรม มักสร้างเป็นสถานการณ์ดังตัวอย่าง เช่น ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันทน์ สร้างแบบวัดระดับจริยธรรมไว้ดังต่อไปนี้

6.แบบบันทึกพฤติกรรม (anecdotal records)

7.แบบรายงานพฤติกรรมตนเอง (self report)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ควรใช้เครื่องมือและวิธีการวัดที่หลากหลาย ข้อมูลจึงจะน่าเชื่อถือ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรเลือกเครื่องมือวัดและประเมินให้เหมาะสมกับพฤติกรรมบ่งชี้/พฤติกรรมสำคัญ ว่าควรจะใช้เครื่องมือชนิดใด

กล่าวโดยบทสรุปการประเมินจิตพิสัยหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่าง ๆ ผู้ประเมินรวมทั้งครูอาจารย์ ต้องเข้าใจถึงความหมายและองค์ประกอบของสิ่งที่ประเมิน ว่ามีเป้าหมายที่ใด มีลักษณะทิศทางอย่างไร และระดับความเข้มมากน้อยแค่ไหน การเข้าใจถึงสิ่งที่กล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเลือกวิธีวัดและประเมินที่เหมาะสมถูกต้องกับคุณลักษณะนั้นๆ อันได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ เป็นต้น ซึ่งโดยทั่วไปแล้วเทคนิคที่เป็นที่นิยมใช้ในการประเมินจิตพิสัยก็คือ การใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า ผู้ประเมินจะต้องทราบถึงประเภทลักษณะและขั้นตอนการสร้างมาตราส่วนประมาณค่าที่จะพัฒนาขึ้น รวมถึงการมีความสามารถตรวจสอบคุณภาพของมาตราส่วนประมาณค่าไม่ว่าจะเป็นความตรง และความเที่ยง เป็นสำคัญ

2.11.4. การวัดและประเมินคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน

การที่จะบอกว่าบุคคลมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากน้อยแค่ไหน จำเป็นต้องมีการวัดและประเมิน มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้เสนอรูปแบบการวัดไว้หลายท่าน ดังนี้

บุญชิต มณีโชติ (2540 : บทคัดย่อ) สร้างแบบวัดพฤติกรรมการใฝ่รู้ โดยการใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) โดยการแบ่งพฤติกรรมการใฝ่รู้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้สึกรู้ด้านความคิด และด้านการปฏิบัติ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ

วิโรจน์ วัฒนนิมิตรกุล (2540 : บทคัดย่อ) สร้างแบบประเมินทักษะการแสวงหาความรู้และแบบวัดเจตคติต่อการแสวงหาความรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2538: 100) ให้แนวทางในการตรวจสอบคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียน ครู อาจารย์ ผู้สอน อาจใช้วิธีการสังเกตความถี่ของการแสดงออกของนักเรียนในเรื่องการฟัง การถาม การอ่าน การคิด การเขียน การดู และการทดลองปฏิบัติ เช่น เข้าร่วมรับฟังกิจกรรมวิชาการทางวิชาการของโรงเรียนหรือชุมชน อ่านหนังสือหรือค้นคว้าในห้องสมุด ร่วมวางแผนแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม โดยเครื่องมือนี้สร้างเป็นแนวทางในการตรวจสอบคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนเท่านั้น ยังไม่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เสาวนีย์ กานต์เดชะรักษ์. (2539). ได้ออบแบบประเมิน ในรูปแบบรายงานการปฏิบัติตนของนักศึกษา เป็นแบบประเมินตนเอง เพื่อวัดความใฝ่รู้ เป็นคำถามปลายเปิด 3 ข้อ เพื่อให้ผู้เรียนอธิบายถึงการปฏิบัติตนขณะเรียน โดยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบวัด วิเคราะห์ค่าร้อยละในการนำเสนอค่าระดับความใฝ่รู้ เสนอโดยใช้เกณฑ์ 3 ระดับ คือ ดี ปานกลาง และ ต่ำ คำนวณจากอันตรภาคชั้น

2.12.แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์

2.12.1 ความหมายอัตลักษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
รายงานวิจัย : การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของ สจล. กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 45

สุพักตร์ พิบูลย์ : (<http://drsuphakedqa.blogspot.com/2010/07/07.html>) กล่าวว่า อัตลักษณ์มาจาก อัต+ลักษณ์ หมายถึง ลักษณะเฉพาะ ราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายว่า อัตลักษณ์ (อ่านว่า อัต-ตะ-ลัก) ประกอบด้วยคำว่า อัต (อัต-ตะ) ซึ่งหมายถึง ตน หรือ ตัวเอง กับ ลักษณ์ ซึ่งหมายถึง สมบัติเฉพาะตัว. คำว่า อัตลักษณ์ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Identity (อ่านว่า ไอ-เด็น-ตี-ตี) หมายถึง ผลรวมของลักษณะเฉพาะของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งทำให้สิ่งนั้นเป็นที่รู้จักหรือจำได้ เช่น นักร้องกลุ่มนี้มีอัตลักษณ์ทางด้านเสียงที่เด่นมาก ใครได้ยินก็จำได้ทันที. สังคมแต่ละสังคมมีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง โลกาภิวัตน์ทำให้อัตลักษณ์ของสังคมไทยเปลี่ยนไป.

แนวคิดอัตลักษณ์ (Identity) อัตลักษณ์ คือความรู้สึกนึกคิดต่อตนเองว่า "ฉันคือใคร" ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการปฏิสังสรรค์ระหว่างตัวเรากับคนอื่น โดยผ่านการมองตัวเองและคนอื่นมองเราในขณะนั้น (Woodward, Kath 2000 :(6-7) อ้างใน พิธิษฐุ์ คุณวโรดม : 2545) และในขณะเดียวกัน มโนทัศน์อัตลักษณ์ จะถูกกล่าวควบคู่ไปกับเรื่องของอำนาจ นิยามความหมายหรือการสร้างภาพแทนความจริง (Representation) เมื่ออัตลักษณ์ไปสัมพันธ์กับแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว จะมีความหมายที่แตกต่างจากความหมายที่เข้าใจที่เข้าใจกันโดยสามัญสำนึกมาก (อภิญา เพ็ญฟูสกุล ,2546:1)

เรื่องของอัตลักษณ์ เกิดจาก สมศ.มีแนวคิดและหลักการประเมินคุณภาพภายนอกที่สาม และการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่มุ่งการประเมินผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบมากกว่าปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ คำนี้ถึงลักษณะและประเภทของสถานศึกษา โดยได้กำหนดตัวบ่งชี้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และกลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริมซึ่งกลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ จะทำการประเมินผลผลิตของสถานศึกษา ตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ รวมไปถึงความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาโดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน ซึ่งตัวบ่งชี้ที่จะประเมินในกลุ่มนี้เน้นเรื่องผลของการพัฒนาบัณฑิต และการบริหารจัดการของสถานศึกษา

อัตลักษณ์ (Identity) สถานศึกษาเป็น ลักษณะเฉพาะที่เป็นตัวตนของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการจัดตั้งสถานศึกษา หรือลักษณะโดดเด่นของสถานศึกษา ควรเน้นที่การกำหนดภาพความสำเร็จในตัวผู้เรียนหรือผลผลิตของผู้เรียนตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษาที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม ขั้นตอนการกำหนดอัตลักษณ์ ควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ความเป็นมาของสถานศึกษา และเจตนารมณ์ในการจัดตั้งสถานศึกษา แล้วกำหนดอัตลักษณ์ที่ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีก่อนสำเร็จการศึกษา ที่ผ่านการประชาพิจารณ์ร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง โดยมีกิจกรรมการส่งเสริม พัฒนา และประเมินอย่างเป็นระบบ

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา เข้าถึงจาก(<http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=1583>) กล่าวว่า การประเมินคุณภาพภายนอกที่สาม (พ.ศ. 2545 – 2558) การกำหนดอัตลักษณ์สถานศึกษา จึงควรพิจารณาจากการดำเนินงานของสถานศึกษา ความสำเร็จของสถานศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจและบริบทของสถานศึกษา ซึ่งบุคลากรทุกคนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดอัตลักษณ์ ตัวบ่งชี้ด้านอัตลักษณ์จะเป็นตัวที่ช่วยให้

สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีบริบทต่างกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กสามารถพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง หรือจุดเด่น หรือลักษณะพิเศษของประเภทโรงเรียน ดังนั้นสถานศึกษาแต่ละแห่งจึงควรกำหนดอัตลักษณ์ให้เหมาะสมกับโรงเรียน มุ่งเน้นอัตลักษณ์ที่เป็นจริงเชิงประจักษ์

อัตลักษณ์ (Identity) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นกับ ผู้เรียนตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด อัตลักษณ์ เป็นตัวบ่งชี้ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการประเมินในสองรอบที่ผ่านมาที่ได้มีการตรวจสอบปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษา ว่ามีการกำหนดไว้หรือไม่เท่านั้น ซึ่งในทางปฏิบัติทุกสถานศึกษาจะต้องกำหนดไว้ตั้งแต่เมื่อก่อตั้งสถานศึกษา ส่วนการประเมินภายนอกกรอบสามจะประเมินผลว่าตัวผู้เรียนว่ามีคุณลักษณะเป็นไปตามสาระที่กำหนดไว้ในปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจหรือไม่ยกตัวอย่างง่ายๆ ถ้าสถานศึกษากำหนดปรัชญาไว้ว่า "ความรู้คู่คุณธรรม" นักเรียนหรือบัณฑิตที่จบมาต้องมีความรู้ เป็นคนดีมีจิตสาธารณะ หรือสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษากำหนดปรัชญาไว้ว่า "อดทน มุ่งมั่น สู้งาน" แล้วผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้วมีลักษณะอดทน ตั้งใจ มุ่งมั่น และสู้งาน ก็ถือว่าบรรลุอัตลักษณ์โดยจะนำผลมาพิจารณาตามหลักเกณฑ์การให้คะแนน ของแต่ละระดับการศึกษาต่อไป ในการเก็บข้อมูลเรื่องอัตลักษณ์นั้น สถานศึกษาจะต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นมา เพื่อใช้ประเมินผลความเป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษา โดยอาจจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากประชาคมภายในสถานศึกษา หรือทำแบบสำรวจความคิดเห็นจากบุคลากรภายใน ต่อคุณลักษณะของผู้เรียนที่สะท้อนปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจที่กำหนดหรือไม่ และให้ระดับคะแนนตามระดับผลกระทบที่ต่อชุมชนท้องถิ่น และระดับการยอมรับจากชุมชนหรือหน่วยงานภายนอก ผลที่ได้จากการดำเนินการจะส่งผลดีให้สถานศึกษาได้ทบทวนพิจารณาและดำเนินการต่อไปอย่างมีเป้าหมายชัดเจน สำหรับระดับอุดมศึกษาสถาบันและคณะจะต้องกำหนดอัตลักษณ์เป็นเรื่องเดียวกัน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า "หนึ่งสถานศึกษา หนึ่งอัตลักษณ์"

2.13 แนวนโยบายการดำเนินงานของสถาบัน

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ ในการดำเนินงานตามภารกิจ(พ.ศ. 2555-2563) ดังนี้

ปรัชญา "การศึกษา วิจัย ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นรากฐานที่ดีของการพัฒนาประเทศ"

ปณิธาน "มุ่งมั่นให้การศึกษาและวิจัยเพื่อผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควบคู่จริยธรรม และรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมอันดีของประเทศ"

วิสัยทัศน์ "เป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 1 ใน 10 ของภูมิภาคอาเซียน ในปี ค.ศ.2020"

พันธกิจ 4 ด้านคือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย บริการวิชาการ ทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมโดยมีเป้าหมายด้านผลิตบัณฑิต

1.บัณฑิตของสถาบันมีคุณภาพ มีความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพและสากล เป็นที่ยอมรับของ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

สังคมและผู้ใช้บัณฑิต

2. สถาบัน สามารถพัฒนาหลักสูตร ระดับปริญญาตรี โท และเอก ให้ได้มาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานทั้งในประเทศและระดับภูมิภาคอาเซียน

ภายใต้เป้าประสงค์ บัณฑิตมีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ มีวินัยและเสียสละตอบสนองการพัฒนาประเทศและรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ภายใต้กลยุทธ์ สร้างความโดดเด่นของบัณฑิตให้มีคุณลักษณะ ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต พัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐาน วิชาการ/วิชาชีพ เช่น การจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ และวิชาชีพ ประเมินหลักสูตรตามระยะเวลาของหลักสูตร จัดให้มีการบูรณาการการเรียนการสอนกับกิจกรรม นักศึกษา เพื่อเสริมสร้างให้ นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการของนักศึกษา ทั้งในและ นอกหลักสูตรให้มีความหลากหลาย ตามความสนใจ และความถนัดของนักศึกษา เช่น กองทุนสนับสนุนผลงานสร้างสรรค์ของนักศึกษาเพื่อการแข่งขัน สร้างความร่วมมือทางวิชาการกับภาคอุตสาหกรรม โดยรอบสถาบัน เช่น สยามบิณสูวรรณภูมิ , นิคมอุตสาหกรรม เพื่อจัดการเรียน การสอนแบบสหกิจ มีแหล่งการเรียนรู้ในการสนับสนุนการดำเนินงานตามพันธกิจ กลยุทธ์ ยุทธวิธี จัดให้มีแหล่งเรียนรู้และคลังปัญญาอัจฉริยะ - พัฒนาห้องสมุดมีชีวิต โดยจัดหา ทรัพยากรสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ที่เพียงพอต่อความต้องการ ระบบให้ บริการแบบอิเล็กทรอนิกส์ ระบบ e-learning ที่มี ประสิทธิภาพ มีครุภัณฑ์ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการที่ทันสมัยและเพียงพอ ยกกระดับ คุณภาพและขีดความสามารถของ ครุภัณฑ์ ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการพัฒนาห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ครุภัณฑ์การศึกษา เพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นการปฏิบัติ

2.14 นโยบายส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังได้ออกประกาศฯ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาเพื่อเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไว้ดังนี้

1. นักศึกษาต้องมีจิตสาธารณะทำประโยชน์เพื่อสังคม
2. การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ

2.15 ผลการดำเนินงานของสถาบันระหว่าง ปี พ.ศ.2548 – 2555

จากรายงานผลการบริหารงานสถาบันรอบ 7 ปี (ปีพ.ศ.2548 – 2555) ได้รายงานเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบัน ในช่วง 7 ปี ที่ผ่านมา ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการผลิตบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 เป็นต้นมา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังได้ผลิตบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคม

ปีการศึกษาจะไม่น้อยกว่า 4,500 คน ทั้งระดับปริญญาตรี โท และเอก โดยเน้นนโยบายการผลิตบัณฑิต คือ "บัณฑิต สจล. มีคุณภาพและเอกลักษณ์ เก่งคิด เก่งทำ สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

ทิศทางและแผนงานผลิตบัณฑิตของสถาบัน เป็นไปตามแนวทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนยุทธศาสตร์ของชาติ และสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปอุดมศึกษา เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยสถาบันได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับปรับปรุงให้เข้าสู่มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) และพัฒนากระบวนการการพัฒนาหลักสูตรภายใต้ความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมและสถาบันการศึกษาทั้งในและนอกประเทศ ตัวอย่างเช่น การสร้างหลักสูตร 2 ปริญญา กับมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น และจัดการศึกษาปริญญาตรีแบบก้าวนำ โดยในปีการศึกษา 2555 สถาบันมีจำนวนหลักสูตรที่รับนักศึกษาโครงการปริญญาตรีแบบก้าวนำที่อยู่ในคณะต่างๆ จำนวน 29 หลักสูตร(ที่มา: ส่วนบริหารวิชาการและวิจัย ข้อมูล ณ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2555)

จากการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน ส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิต โดยวัดจากความพึงพอใจต่อบัณฑิตของนายจ้าง ระหว่างปีการศึกษา 2558 – 2552 พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 (รายงานผลการบริหารงาน สจล.รอบ 7 ปี หน้า 68)

2.ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา สถาบันได้จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตโดยใช้ผลการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตมาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมส่งเสริมทักษะและการดำรงชีวิต อันเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ให้บัณฑิตมีคุณภาพทั้งด้านความรู้และคุณธรรมควบคู่กันไป อันประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

- 1.ด้านส่งเสริมวิชาการ เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างหลักสูตรเพิ่มพูนความรู้ เช่นชมรมวิทยาศาสตร์ ชมรมอินเตอร์เน็ต เป็นต้น
- 2.ด้านกีฬา ที่มุ่งเน้นพัฒนาให้นักศึกษามีสุขภาพแข็งแรง มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี ห่วงไกลยาเสพติด เช่น ชมรมฟุตบอล ชมรมยิงปืน
- 3.ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อเป็นการส่งเสริมและปลูกฝังให้นักศึกษามีความรับผิดชอบและช่วยเหลือผู้อื่น โดยการออกค่ายอาสาพัฒนา และช่วยเหลือผู้ประสบภัย เป็นต้น
- 4.ด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักศึกษา มีความรัก ห่วงแหนและรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมของชาติ เช่นชมรมชาวเหนือ ชมรมศิลปวัฒนธรรมอีสาน เป็นต้น

นอกจากนี้ สถาบันได้จัดโครงการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนทำงาน เพื่อให้นักศึกษาชั้นปีสุดท้าย อันได้แก่การจัดอบรมในหัวข้อต่างๆ เช่น ทำอย่างไรจะไม่ตื่นเต้น สร้างความประทับใจในการสัมภาษณ์ เทคนิคการสร้างกำลังใจ เป็นต้น รวมไปถึงจัดบุรุษกิจกรรม นัดพบแรงงาน ทดสอบความรู้ ด้านพร้อมด้านอารมณ์ ด้านสติปัญญาและความถนัดด้านอาชีพ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
รายงานวิจัย : การศึกษาคูณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของ สจล. กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 49

5.ด้านบริการและสวัสดิการให้นักศึกษา สถาบันได้จัดการการบริการให้นักศึกษาในรูปแบบของ สิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย อันได้แก่

5.1 ด้านที่พักอาศัย จัดระบบรักษาความปลอดภัย สถานที่ออกกำลังกาย สถานที่พักผ่อน หย่อนใจ และสร้างเครือข่ายกับหอพักเอกชนภายนอกเพื่อดูแลสวัสดิการและความปลอดภัยให้ทั่วถึง

5.2 การให้บริการด้านพยาบาล เพื่อดูแลสุขภาพเบื้องต้น จัดเตรียมห้องพยาบาล แพทย์และ พยาบาลวิชาชีพประจำรวมถึงจิตแพทย์เพื่อลดภาวะความเครียดของนักศึกษา นอกจากนี้ยังจัดให้มีการทำประกัน อุบัติเหตุกลุ่ม เพื่อบรรเทาค่าใช้จ่ายแก่ผู้ปกครองกรณีนักศึกษาประสบอุบัติเหตุ

5.3 การให้บริการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ มีระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์แบบมีสายและไร้สาย ครอบคลุมอาคารเรียน หอพัก และส่วนพื้นที่สันทนาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการศึกษาและค้นคว้าข้อมูล

5.4 ด้านแหล่งค้นคว้าหาความรู้ สถาบันมีสำนักหอสมุดกลาง เป็นศูนย์รวมการเรียนรู้ที่ทันสมัย ตามแนวคิดห้องสมุดมีชีวิต หรือห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สร้างบรรยากาศเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ สามารถตอบสนอง ความต้องการผู้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยเทคโนโลยี RFID มีความร่วมมือในการบริการและการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับกลุ่มห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงได้พัฒนาการให้บริการ 24 ชั่วโมง บริการยืม-คืนหนังสือด้วยตัวเอง และบริการออนไลน์อื่นๆ

5.5 การสร้างและปรับปรุงโรงอาหาร สถาบันสร้างโรงอาหารเพิ่มขึ้น บริเวณข้างหอพักนักศึกษา ปรับปรุงโรงอาหารอาคารสมเด็จพระเทพฯ อาคารกิจกรรมนักศึกษา โรงอาหาร มีการดูแลด้านโภชนาการ และ จัดให้มีการควบคุมคุณภาพและราคาอาหารอย่างเหมาะสม

5.6 จัดให้มีสถานีโทรทัศน์วงจรปิด เพื่อเป็นการสนับสนุนการศึกษาและให้นักศึกษาได้ฝึก ประสบการณ์ในการผลิตรายการโทรทัศน์และเป็นช่องทางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและข่าวสารต่างๆ

5.7 การส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกทำงานและช่วยเหลือกิจการของสถาบัน เพื่อให้นักศึกษาได้หา ประสบการณ์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

5.8 การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักศึกษา เป็นเรื่องที่สำคัญและได้ดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง เช่น ปรับปรุงถนนภายในสถาบัน การติดตั้งระบบวงจรปิด การติดตั้งเครื่องกันเพื่อตรวจการเข้า-ออก ในสถาบัน เพิ่มพื้นที่สีเขียว ปรับปรุงสนามกีฬาทุกชนิด ให้ครอบคลุมสนามกีฬาทุกชนิด และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ภายในสถาบัน จัดให้มีการสร้างทางเดิน เชื่อมระหว่างอาคารเรียน และกำลังดำเนินการสร้างทางเชื่อมลอยฟ้า เพื่อเป็นการเชื่อมพื้นที่การศึกษาทั้ง 4 ด้านเข้าด้วยกัน เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักศึกษาและ บุคลากรของสถาบัน

5.9 จัดโครงการสร้างเสริมวินัย จริยธรรมคุณธรรมให้กับนักศึกษา สถาบันมุ่งเน้นการเสริมสร้าง วินัย คุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักศึกษา ในโครงการต่างๆ อาทิเช่น บรรยายพิเศษ ปาฐกถาพิเศษ บรรยาย ธรรมะ จัดโครงการค่ายคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักศึกษาใหม่ทุกคน จัดพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนต่อหน้าพระบรม ราชานุเสาวรีย์ จัดพิธีปฐมนิเทศมอบเนคไทและเข็มให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพื่อเป็นการสร้างความภาคภูมิใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
รายงานวิจัย : การศึกษาคูณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของ สจล. กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 50

ให้แก่นักศึกษา จัดพิธีไหว้ครู พิธีตักบาตร 1,000 รูป และกิจกรรมอื่นๆอย่างต่อเนื่องเพื่อปลูกฝังสร้างเสริมวินัยแก่นักศึกษา

ตลอดระยะเวลาประมาณเจ็ดปีที่ผ่านมา สถาบันได้ปรับปรุงและพัฒนาในหลายๆด้านอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การพัฒนาให้นักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความซื่อสัตย์ ใฝ่รู้และใฝ่งาน ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถาบัน

อย่างไรก็ตาม ในรอบปีการศึกษา 2556 (มิถุนายน 2556- พฤษภาคม 2557) คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้กำหนดแผนงานโครงการ/กิจกรรมพัฒนาการศึกษา จำแนกเป็น ระดับปริญญาตรี 19 โครงการ ระดับบัณฑิตศึกษา 4 โครงการ และกิจกรรมร่วมกันทั้ง 2 กลุ่ม จำนวน 3 โครงการ ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา สรุปในภาพรวมระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการหรือเข้าร่วมโครงการกิจกรรมต่อการบริหารจัดการโครงการ เป้าหมายในภาพรวมทุกโครงการไม่น้อยกว่า 3.51 ทุกโครงการ ผลสัมฤทธิ์จากผลการประเมินความพึงพอใจ ในภาพรวมทุกโครงการ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.59- 4.49 บรรลุเป้าหมาย 100%ความสำเร็จของการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ 5 ด้าน (ตามความคิดเห็นหรือการประเมินของนักศึกษา) ความสำเร็จของการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมตามที่คณะกำหนด “การตรงต่อเวลา” ในกิจกรรม/โครงการต่างๆ ในภาพรวม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม ดังกล่าว อยู่ในระดับค่อนข้างสูง (ค่าเฉลี่ย 4.29) ประเมินความสำเร็จของการบูรณาการด้านศิลปวัฒนธรรมกับกิจกรรมนักศึกษา อันได้แก่โครงการ วันไหว้ครู โครงการ IT Camp, โครงการ Become to IT และโครงการ สัมมนาระดับบัณฑิตศึกษา สรุปผลการประเมินดังนี้)ด้านจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ระหว่าง 78 % - 94.5% บรรลุเป้าหมาย 2) ด้านความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกับพัฒนานักศึกษาโดยบูรณาการการส่งเสริม สนับสนุนศิลปวัฒนธรรมเข้ากับกิจกรรมนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก (คิดเป็นร้อยละ 78.6 % - 89.2 %) บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ระหว่างร้อยละ 70-80 %

2.16 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จूरिพร กาญจนการุณ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี(มจธ) โดยแนวทางการศึกษาวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับเหนือกฎเกณฑ์สังคม อยู่ในระดับสูง(ค่าเฉลี่ย 4.56) และมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในทางบวกทั้ง 2 ตัวแปร อันได้แก่ ตัวแปรการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และตัวแปรการรับรู้เกี่ยวกับสังคมอยู่เย็นเป็นสุข

อัญญา อิงอาจ(2553:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้แนวทางการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรอิสระ 5 ตัว จำแนกตามเพศ สาขาวิชา สภาพของครอบครัว ระดับการอบรมเลี้ยงดู ความใกล้ชิดทางศาสนาของครอบครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
รายงานวิจัย : การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของ สจล. กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 51

ที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม คือระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริต ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยตัวแปรทั้ง 5 ตัว ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา(2551: คำนำ)รายงานการวิจัยประเมินผลคุณธรรม 8 ประการ ของผู้เรียน : เจตคติและพฤติกรรม โดยโครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดและประเมินสถานภาพ ด้านคุณธรรมของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใด และเพื่อประเมินว่านโยบายคุณธรรมนำความรู้ของกระทรวงศึกษาที่ผ่านมา มีผลสัมฤทธิ์ในเชิงเจตคติและพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างไรบ้างนั้น ในที่นี้จะขอ นำผลการวิจัยมาอ้างอิงใน 2 ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 1) กรณีลักษณะของผู้เรียนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมคุณธรรมหรือไม่ พบว่า ผลการเรียนรู้ และเพศมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมคุณธรรม กล่าวคือ นักเรียน นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรม คุณธรรมสูงกว่าผู้มีผลการเรียนต่ำ และเพศหญิงมีคะแนนพฤติกรรมคุณธรรมและเจตคติต่อคุณธรรมสูงกว่าเพศ ชาย 2) กรณีของโครงการคุณธรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นมีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมคุณธรรม ของผู้เรียนมากน้อยเพียงใด พบว่า ระดับอาชีวศึกษา โครงการคุณธรรมสามารถเพิ่มพฤติกรรมคุณธรรมของ นักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาที่ทำโครงการ ทั้งนี้อาจสรุปในภาพรวมได้ว่า สถานศึกษาที่มีการจัดโครงการ คุณธรรมมีแนวโน้มจะส่งผลให้นักเรียนนักศึกษามีพฤติกรรมคุณธรรมเพิ่มขึ้น(บทคัดย่อ: ค-จ)

อรพินทร์ สันติชัยอนันต์ (2549:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนิสิต นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า นิสิตนักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรมอยู่ใน ระดับสูง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรณีศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการวิจัยเพื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ในประเด็นการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม โดยมีศึกษา ค้นคว้า และสังเคราะห์จากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศระดับปริญญาตรีประจำปีการศึกษา 2556 ทุกชั้นปี การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น(Probability Sampling) วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากตารางสำเร็จรูปของ เฮนเดล (เกียร์ติสุตา ศรีสุข.2552: 78) ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % จำนวนประชากร จำนวน 452 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 392 คน เป็น ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	ประชากร	ขนาดกลุ่มตัวอย่างตารางเฮนเดล		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
ชั้นปีที่ 1	150	150	122	122
ชั้นปีที่ 2	124	130	108	108
ชั้นปีที่ 3	91	95	83	83
ชั้นปีที่ 4	87	90	79	79
รวม	452			392

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ชั้นปี

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเชิงพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ การใฝ่รู้ และความเพียรพยายาม ประกอบด้วย ข้อคำถามเชิงนิมาน(+) และข้อคำถามเชิงนิเสธ (-) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัดอัตราส่วน (Rating scale) 5 ระดับ มีความหมาย ดังนี้

ข้อคำถามเชิงนิมาน (+)

5 คะแนน	หมายความว่า	มีการประพฤติปฏิบัติจริงที่สุดหรือทำเป็นประจำ
4 คะแนน	หมายความว่า	มีการประพฤติปฏิบัติจริงบ้างหรือทำบ่อยครั้ง
3 คะแนน	หมายความว่า	มีการประพฤติปฏิบัติจริงบ้างไม่จริงบ้างหรือทำนานๆครั้ง
2 คะแนน	หมายความว่า	มีการประพฤติปฏิบัติไม่ค่อยจริงหรือไม่ค่อยได้ทำ
1 คะแนน	หมายความว่า	มีการประพฤติปฏิบัติไม่จริงเลยหรือไม่เคยทำ

ข้อคำถามเชิงนิเสธ (-)

1 คะแนน	หมายความว่า	มีการประพฤติปฏิบัติจริงที่สุดหรือทำเป็นประจำ
2 คะแนน	หมายความว่า	มีการประพฤติปฏิบัติจริงบ้างหรือทำบ่อยครั้ง
3 คะแนน	หมายความว่า	มีการประพฤติปฏิบัติจริงบ้างไม่จริงบ้างหรือทำนานๆครั้ง
4 คะแนน	หมายความว่า	มีการประพฤติปฏิบัติไม่ค่อยจริงหรือไม่ค่อยได้ทำ
5 คะแนน	หมายความว่า	มีการประพฤติปฏิบัติไม่จริงเลยหรือไม่เคยทำ

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเป็นดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับค่อนข้างดี
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับไม่ค่อยดี
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีการพฤติกรรมอยู่ในระดับไม่ดี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

3.3 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ

3.3.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีด้านพฤติกรรม ด้านความซื่อสัตย์ การใฝ่รู้ และด้านความเพียรพยายาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ ระบบการประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นต้น และนำมาสร้างข้อคำถาม กำหนดประเด็นของข้อคำถาม

3.3.2 นำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญของความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ จำนวน 3 ท่าน เพื่อให้ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่ดี ของแบบสอบถาม ด้านความเที่ยงตรง (Validity) ทั้งความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ค่าคะแนน 1 (สอดคล้อง),คะแนน 0 (ไม่แน่ใจ) คะแนน -1 (ไม่สอดคล้อง) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญให้ ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ 1 ทุกข้อ

3.3.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ชั้นปีที่ 1-4 จำนวนชั้นปีละ 10 ชุด รวม 40 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

3.3.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของ ตัวแปรของแต่ละตัวของแต่ละด้านซึ่งมีผลดังนี้

ตัวแปรด้านความซื่อสัตย์ (1-10 ข้อ)	มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	เท่ากับ .59
ตัวแปรด้านการใฝ่รู้ (1-12 ข้อ)	มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	เท่ากับ .63
ตัวแปรด้านความเพียรพยายาม (1-12 ข้อ)	มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	เท่ากับ .72

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.4.1.เก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้ 2 แนวทาง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสร้างแบบสอบถามด้วยโปรแกรม Google Dos ให้นักศึกษาเข้าไปตอบแบบสอบถามOnline ผ่านทาง website ของ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยขอความร่วมมือเครือข่ายสโมสรนักศึกษา ระหว่างเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ.2556 มีผู้เข้าไปตอบแบบสอบถามแต่ละชั้นปีเป็นไปตามจำนวนที่ต้องการ (ทั้งนี้ สำหรับฉบับที่ไม่สมบูรณ์คัดออก) รวมทั้งสิ้น 321 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูลในวันจัดกิจกรรมปัจฉิมนิเทศนักศึกษา เดือน มกราคม 2557 ได้คืนกลับมา 80 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีประเด็นการวิเคราะห์ ดังนี้

3.5.1.ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางและแผนภูมิ

3.5.2. ข้อมูลข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์แต่ละด้านโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

3.5.3.เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์แต่ละด้านจำแนกนักศึกษาแต่ละชั้นปี โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ด้วยวิธี F-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way ANOVA) หากพบความแตกต่างก็จะทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีขนาดไม่เท่ากัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี Multiple Comparisons

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาตามอัตลักษณ์ของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรณีศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

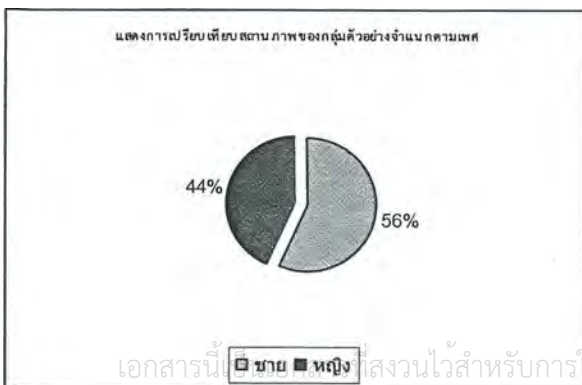
1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ การใฝ่รู้ และสู้งาน
3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมรายด้าน จำแนกตามชั้นปี
4. การวิเคราะห์ความแปรปรวน

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

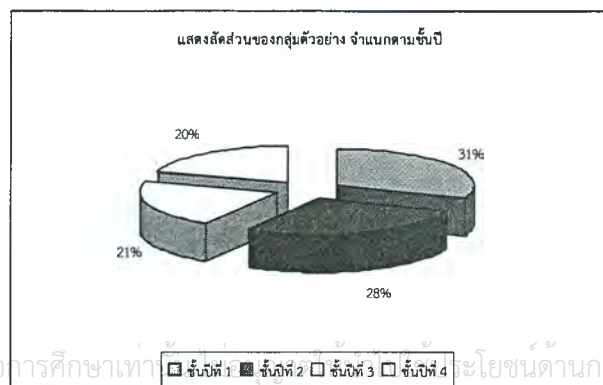
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ชั้นปี

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	221	56.4
หญิง	171	43.6
ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	122	31.1
ชั้นปีที่ 2	108	27.6
ชั้นปีที่ 3	83	21.2
ชั้นปีที่ 4	79	20.2
รวม	392	100

ภาพที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

ภาพที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปี

ตารางที่ 4.2 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างเพศ จำแนกตามชั้นปี

เพศ * ชั้นปี Crosstabulation

		ชั้นปี				Total
		1	2	3	4	
เพศ 1	Count	73	57	45	46	221
	% within เพศ	33.0%	25.8%	20.4%	20.8%	100.0%
	% within ชั้นปี	59.8%	52.8%	54.2%	58.2%	56.4%
	% of Total	18.6%	14.5%	11.5%	11.7%	56.4%
2	Count	49	51	38	33	171
	% within เพศ	28.7%	29.8%	22.2%	19.3%	100.0%
	% within ชั้นปี	40.2%	47.2%	45.8%	41.8%	43.6%
	% of Total	12.5%	13.0%	9.7%	8.4%	43.6%
Total	Count	122	108	83	79	392
	% within เพศ	31.1%	27.6%	21.2%	20.2%	100.0%
	% within ชั้นปี	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
	% of Total	31.1%	27.6%	21.2%	20.2%	100.0%

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ การใฝ่รู้ และ สุ้งาน

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของนักศึกษา ด้านความซื่อสัตย์

ข้อ	ข้อความ	Mean	S.D	แปลความหมาย
		\bar{x}		
1 +	ยอมรับในกฎ กติกา มารยาททางสังคม	4.33	.63	คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ของนักศึกษา ด้านความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับค่อนข้างดี
2 -	เป็นเรื่องธรรมดาที่จะเอาเปรียบผู้อื่นบ้างหากมีโอกาส	3.50	1.12	
3 +	เมื่อทำผิดฉันสามารถกล่าวคำ "ขอโทษ" ผู้อื่นได้	4.47	.70	
4 +	ฉันรู้สึกไม่ศรัทธาเมื่อรับรู้ว่ามีใครบางคนเอาสิ่งของ/ผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตัวเอง	4.33	.86	
5 -	ฉันไม่สะทกสะท้านแม้เรื่องที่เกิดขึ้นไม่เป็นความจริง	3.32	1.16	
6 +	ฉันรู้สึกผิดในใจเมื่อพูดในเรื่องที่ไม่เป็นความจริง	4.00	.93	
7 -	ฉันเคยคิดที่จะจดคำตอบเข้าห้องสอบเมื่อวิชานั้นฉันอ่านหนังสือไม่ทัน	3.82	1.20	
8 +	การทุจริตในการสอบเป็นเรื่องไม่สมควรทำ	4.50	.87	
9 +	ฉันเข้าห้องเรียนตรงเวลาเสมอ	3.61	.92	
10 +	ฉันภูมิใจในเครื่องแบบนักศึกษา	3.91	1.02	
	รวม	3.98	.44	

จากตารางที่ 4.3 พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี (ค่าเฉลี่ย \bar{x} เท่ากับ 3.98, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .44)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของนักศึกษา ด้านการใฝ่รู้

ข้อ	ข้อความ	Mean \bar{x}	S.D	แปลความหมาย
1 +	ในห้องเรียนข้าพเจ้าตั้งใจเรียน	3.96	.67	คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ของนักศึกษาด้านการใฝ่รู้ อยู่ในระดับค่อนข้างดี
2 -	เวลาเรียนข้าพเจ้ามักคิดถึงเรื่องอื่นๆ	3.04	.91	
3 +	ถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจ	3.38	.86	
4 -	วิชายากๆหรือเรียนไม่รู้เรื่องข้าพเจ้ามักโดดเรียน	3.89	.90	
5.+	ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งอื่น	3.57	.93	
6. +	อะไรๆที่ข้องใจ สงสัยข้าพเจ้าจะพยายามหาคำตอบให้ได้	4.01	.81	
7 +	จดบันทึก วิเคราะห์ข้อมูลความรู้และบทเรียน	3.82	.86	
8. +	ทำการบ้านส่งงานอาจารย์ทันเวลาที่กำหนด	4.09	.93	
9. +	ร่วมกิจกรรมที่ตนเองไม่ชอบหรือไม่ถนัดกับผู้อื่นหรือเพื่อนๆ	3.47	.93	
10. -	อ่านหนังสือบทเรียนเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย	3.14	1.00	
11.+	ข้าพเจ้ามีความสุขทุกครั้งที่มาเรียน	3.65	.79	
12 -	อินเทอร์เน็ตคือการเล่นเกมส์และความบันเทิง	2.72	1.26	
	รวม	3.56	.41	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมด้านการใฝ่รู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี (ค่าเฉลี่ย \bar{x} เท่ากับ 3.56, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .41)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของนักศึกษา ด้าน สู้งาน

ข้อ	ข้อความ	Mean \bar{x}	S.D	แปลความหมาย
1 +	เมื่อเจอเรื่องยากๆข้าพเจ้าของมั่นใจว่าสามารถทำได้	3.90	.73	คุณลักษณะเชิง พฤติกรรมของ นักศึกษาด้านสู้งาน อยู่ในระดับค่อนข้างดี
2 -	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อเมื่อเจอกับอุปสรรคและปัญหา	2.97	.94	
3 +	เมื่อเริ่มทำสิ่งใด สิ่งหนึ่ง ข้าพเจ้ามักจะทำต่อให้สำเร็จ	3.90	.77	
4 -	ข้าพเจ้ารู้สึกว่า การตัดสินใจแก้ปัญหาเป็นเรื่องยากสำหรับตัวเอง (ในเรื่องที่ให้คุณค่าที่ติดตัวตัวเอง)	3.13	1.01	
5. +	ข้าพเจ้าเชื่อว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น”	4.20	.84	
6. -	เฉื่อยชา ไม่สนใจที่จะทำงานนั้นๆให้สำเร็จ	3.53	.97	
7 +	ไม่ท้อใจเมื่อประสบกับความผิดหวัง	2.94	1.07	
8. +	เมื่อมีปัญหาจะหาทางคิดหาทางแก้หลายๆทาง	3.88	.85	
9. +	ไม่รู้สึกล้มเหลวหากทำอะไรไม่ได้ตามที่คาดหวังไว้	3.37	.99	
10. -	บ่นต่อรองว่างานต่างๆยากเกินกว่าที่จะทำได้ ทั้งๆที่ยังไม่ได้ลงมือทำ	3.36	.95	
11. -	อะอะไว้วายเมื่อพบปัญหาหรือความยุ่งยาก	3.46	.96	

ข้อ	ข้อความถาม	Mean \bar{x}	S.D	แปลความหมาย
12 +	ข้าพเจ้าเป็นคนมองโลกในแง่ดี	3.89	.88	
	รวม	3.54	.45	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมด้านความเพียรพยายามในภาพรวมอยู่ในระดับ ค่อนข้างดี (ค่าเฉลี่ย \bar{x} เท่ากับ 3.54, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .45)

กล่าวโดยสรุปภาพรวมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ด้วยการศึกษากฎการว่า นักศึกษามีพฤติกรรมสอดคล้องกับอัตลักษณ์ที่สถาบันกำหนดมากน้อยเพียงใด ด้วยการศึกษ วิจัย พฤติกรรม 3 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ การใฝ่รู้ และสู้งาน (ความเพียรพยายาม)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างระดับปริญญาตรี ทุกชั้นปี ในภาพรวม มีพฤติกรรม ทั้ง 3 ด้าน สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน คือ พฤติกรรม อยู่ในระดับค่อนข้างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามชั้นปี

จากสมมุติฐานที่ 1: พฤติกรรมของนักศึกษาทั้ง 3 ด้าน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

หรือ สมมุติฐานทางสถิติ $H_0 = \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4$ (ไม่แตกต่างกัน)

$H_1 =$ มีอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน

แนวทางในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าตัวแปรอยู่ในมาตราภาคชั้นและมาตราส่วนตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไปโดยใช้แนวคิด การวิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis of variance : ANOVA) ชนิดที่เรียกว่า One-way ANOVA

4.2.1 ขั้นตอนในการทดสอบ

1.วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย หากผลที่ได้จากการทดสอบพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ามีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน แต่ผลการทดสอบในขั้นนี้ไม่สามารถระบุได้ว่ามีคู่ใดที่แตกต่างกันบ้าง จึงต้องทดสอบในขั้นที่ 2 ต่อไป

2.การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยแต่ละคู่ เรียกว่า Post-Hoc comparison เป็นการทดสอบเพื่อระบุว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธีทดสอบของ Scheffe' เนื่องจากขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม (N) ไม่เท่ากัน หลักการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ One-way ANOVA

การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มจะมีสมมุติฐานทางสถิติดังนี้

สมมุติฐานทางสถิติ $H_0 = \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4$ (ไม่แตกต่างกัน)

$H_1 =$ มีอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน

4.2.2 สถิติที่ใช้ทดสอบและเกณฑ์การตัดสินใจ

จะปฏิเสธสมมุติฐาน H_0 ถ้าค่า Sig ที่คำนวณได้น้อยกว่าค่า แอลฟาที่กำหนด (แอลฟา = .05) และยอมรับ H_1 หากค่าความน่าจะเป็น Sig ที่โปรแกรมคำนวณได้ มีค่ามากกว่า แอลฟา = .05

ดังนั้นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาแต่ละชั้นปีที่มีจำนวนของกลุ่มตัวอย่างไม่เท่ากันและเป็นอิสระต่อกัน ทำให้เกิดความแปรปรวนภายในกลุ่มขึ้นซึ่งมีผลให้ตัวแปรตามในแต่ละชั้นปีแตกต่างกันไปด้วย และทำให้เกิดความแปรปรวนดังนี้

1.ความแปรปรวนร่วม(Total group Variance หรือ Mean square total : MS_T เป็นความแปรปรวนอันเกิดจากคะแนนแต่ละตัวเบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวม

2.ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Between – Treatment Variance หรือ Mean square between group : MS_B เป็นความแปรปรวนของค่าตัวแปรตาม ระหว่างตัวแปรต้นของแต่ละกลุ่ม ซึ่งความแปรปรวนที่เกิดขึ้นนี้ เนื่องจากอิทธิพลของตัวแปรต้น หรืออาจเกิดจากอิทธิพลของตัวแปรต้นที่เกิดขึ้นจากการสุ่ม

3.ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Within Treatment Variance หรือ Mean square within group : MS_W) เป็นความแปรปรวนอันเกิดจากคะแนนแต่ละตัวในแต่ละกลุ่มเบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม หรือความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน ในการทดสอบสมมุติฐานจึงใช้อัตราส่วนของความแปรปรวนอันเกิดจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม (Between group Variance กับความแปรปรวนภายในกลุ่ม อันเกิดจากความคลาดเคลื่อน (Within group หรือ error Variance) เป็นหลักในการตัดสินใจและเรียกอัตราส่วนนี้ว่า F – ratio ซึ่งคำนวณโดยใช้โปรแกรมทางสถิติ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียดของตารางดังต่อไปนี้

4.3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักศึกษา แต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี

ตารางที่ 4.6 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาของผลรวมค่าเฉลี่ยพฤติกรรมแต่ละด้าน

ข้อ	ผลรวมค่าเฉลี่ยของแต่ละด้าน	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F	Sig
		\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D		
1	ผลรวมค่าเฉลี่ยพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์	3.90	.45	3.94	.43	4.04	.43	4.10	.43	4.551	.060
2	ผลรวมค่าเฉลี่ยพฤติกรรมด้านการใฝ่รู้	3.51	.38	3.60	.43	3.62	.39	3.51	.42	7.666	.006
3	ผลรวมค่าเฉลี่ยพฤติกรรมด้านสุนทรียภาพ	3.51	.46	3.56	.47	3.53	.44	3.59	.50	2.424	.121

$P > .05$

จากตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาจากผลรวมค่าเฉลี่ยพฤติกรรมแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษาทุกชั้นปีมีพฤติกรรมทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่น 95% (ค่า P ที่โปรแกรมคำนวณได้ > .05 จึงยอมรับ H_0)

ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป จะทำให้เกิดความแปรปรวนภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม ดังนั้นจึงต้องทำการทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อดูผลว่านักศึกษาชั้นปีไหนมีพฤติกรรมแต่ละด้านแตกต่างกันบ้าง ถ้ามีจะต้องวิเคราะห์หาความแตกต่างรายคู่ต่อไป

4.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวน

ตารางที่ 4.7 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของค่าเฉลี่ยรวมพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน โดยการจำแนกรายด้าน

ที่	ผลรวมค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	Sig
1	ผลรวมค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์					
	Between Groups (ระหว่างกลุ่ม)	2.336	3	.779	4.004	.008
	Within Groups (ภายในกลุ่ม)	75.459	388	.194		
	Total	77.795	391			
2	ผลรวมค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านการใฝ่รู้					
	Between Groups (ระหว่างกลุ่ม)	.822	3	.274	1.637	.180
	Within Groups (ภายในกลุ่ม)	64.915	388	.167		
	Total	65.736	391			
3	ผลรวมค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านสู้งาน					
	Between Groups (ระหว่างกลุ่ม)	.430	3	.143	.676	.567
	Within Groups (ภายในกลุ่ม)	82.229	388	.212		
	Total	82.659	391			

$P > .05$

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาจากค่าเฉลี่ยรวมของพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ด้วยความเชื่อมั่น 95% (ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่า P ที่โปรแกรมคำนวณได้ > .05 จึงยอมรับ H_0) ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องวิเคราะห์เพื่อหาความแตกต่างรายคู่

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาตามอัตลักษณ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 นิยามศัพท์

อัตลักษณ์ (Identity) ตามความหมายของการประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) คือ ลักษณะเฉพาะที่เป็นตัวตนของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการจัดตั้งสถานศึกษา หรือลักษณะโดดเด่นของสถานศึกษา ควรเน้นที่การกำหนดภาพความสำเร็จในตัวผู้เรียนหรือผลผลิตของผู้เรียนตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังได้กำหนดภาพความสำเร็จหรืออัตลักษณ์ของนักศึกษาและบัณฑิต คือ “ซื่อสัตย์ ใฝ่รู้ สู้งาน”

กรอบแนวทางในการศึกษาวิจัย คือศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาตามอัตลักษณ์ที่สถาบันกำหนด โดยมุ่งศึกษาคุณธรรมจริยธรรม เชิงพฤติกรรม 3 คุณลักษณะคือ ด้านความซื่อสัตย์ การใฝ่รู้ และสู้งาน (ด้านความเพียรพยายาม) โดยมีนิยามศัพท์ ดังนี้

ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty) หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางพฤติกรรม ถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ตั้งงาม ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

การใฝ่เรียนรู้ (Enthusiasm) หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางพฤติกรรม ถึงความตั้งใจหรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อพฤติกรรม มีความทะเยอทะยาน มีความกระตือรือร้น พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความสนใจในการแสวงหาความรู้ ต่าง ๆ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอก เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้รอบตัวอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ เป็นต้น

สู้งาน (Diligence) หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางพฤติกรรมถึงความเพียรพยายามด้วยความกระตือรือร้น ความความมุ่งมั่น ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การงาน อดทน ทุ่มเท ทั้งกำลังกาย กำลังใจ ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ในการปฏิบัติกิจกรรม ต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง ตามเป้าหมายที่กำหนด และมีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

5.2 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่วางกรรมสิทธิ์ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
รายงานวิจัย : การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของ สจล. กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 62

5.2.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาตามอัตลักษณ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยการศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ การใฝ่รู้และ สู้งาน(ความเพียรพยายาม)

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาจากการศึกษาพฤติกรรม 3 ด้านของ นักศึกษาได้แก่ ความซื่อสัตย์ การใฝ่รู้ และสู้งาน (ความเพียรพยายาม) จำแนกตามชั้นปี

5.2.3 วิธีการและขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศระดับปริญญาตรีประจำปี การศึกษา 2556 ทุกชั้นปี การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น(Probability Sampling) วิธี สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากตารางสำเร็จรูปของ เฮนเดล ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % จำนวนประชากร จำนวน 452 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 392 คน เป็น ดังนี้

5.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ชั้นปี

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเชิงพฤติกรรม ด้านความซื่อสัตย์ การใฝ่รู้ และความเพียรพยายาม ประกอบด้วยข้อคำถามเชิงนิมิต (+) และข้อคำถามเชิงนิเสธ (-) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัด อัตราร้อย (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 คำถามแบบปลายเปิดเพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะ

2. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม ด้าน พฤติกรรม ด้านความซื่อสัตย์ การใฝ่รู้และด้าน สู้งาน (ความเพียรพยายาม) คุณลักษณะที่พึงประสงค์และนำมาสร้าง ข้อคำถาม กำหนดประเด็นของข้อคำถาม

2.2 ตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อให้ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่ดี ของแบบสอบถาม ด้านความเที่ยงตรง (Validity) ทั้งความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ค่าคะแนน 1 (สอดคล้อง) ,0,(ไม่แน่ใจ) -1(ไม่สอดคล้อง) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญให้ ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

2.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะเทคโนโลยี- สารสนเทศชั้นปีที่ 1-4 จำนวนชั้นปีละ 10 ชุด รวม 40 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง คะแนนของตัวแปรของแต่ละตัวของแต่ละด้านซึ่งมีผลดังนี้

ตัวแปรด้านความซื่อสัตย์ (1-10 ข้อ) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .59

ตัวแปรด้านการใฝ่รู้ (1-12 ข้อ) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .63

ตัวแปรด้านความเพียรพยายาม (1-12 ข้อ) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .72

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์สงวนในนามของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ใช้เฉพาะในโครงการวิจัย ไม่สามารถนำออกนอกระบบได้

5.2.5 การเก็บและรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้ 2 แนวทาง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสร้างแบบสอบถามด้วยโปรแกรม Google Docs ให้นักศึกษาเข้าไปตอบแบบสอบถาม Online ผ่านทาง website รวมทั้งสิ้น 321 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูลในวันจัดกิจกรรมปัจฉิมนิเทศนักศึกษา เดือน มกราคม 2557 ได้คืนกลับมา 80 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

5.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีประเด็นการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางและแผนภูมิ
2. ข้อมูลข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์แต่ละด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์แต่ละด้านจำแนกนักศึกษาแต่ละชั้นปี โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ด้วยวิธี F-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way ANOVA)

5.3 สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาตามอัตลักษณ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า พฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{x} = 3.98, S.D = .44$) ด้านการใฝ่รู้ อยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{x} = 3.56, S.D = .41$) และสู้งานหรือมีความเพียรพยายาม อยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{x} = 3.54, S.D = .45$)

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์จากการศึกษาพฤติกรรม 3 ด้านของนักศึกษาได้แก่ ความซื่อสัตย์ การใฝ่รู้ และสู้งาน หรือมีความเพียรพยายาม จำแนกตามชั้นปี พบว่า ในภาพรวม พฤติกรรมของนักศึกษาทุกชั้นปีทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่น 95% (ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ) ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน

5.4 อภิปรายผล

การศึกษาคูณลักษณะของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังตามความคาดหวังให้นักศึกษามีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ 3 ประการ ได้แก่ ซื่อสัตย์ ใฝ่รู้ และสู้งาน นั้น จากผลการศึกษาวิจัยเชิงพฤติกรรมของนักศึกษา อภิปรายผลได้ดังนี้

นักศึกษาระดับปริญญาตรี ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมเชิงพฤติกรรม ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับค่อนข้างดี สอดคล้องกับผลสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำปีการศึกษา 2551 ที่ผู้ประกอบการหรือนายจ้าง พึงพอใจต่คุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.25, S.D = .70) และผลสำรวจ ในประจำปีการศึกษา 2552 ที่ผู้ประกอบการหรือนายจ้าง พึงพอใจต่บัณฑิตด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.33, S.D = .71) และผลสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต รุ่นปีการศึกษา 2554 ผู้ประกอบการหรือนายจ้างมีความพึงพอใจต่คุณลักษณะบัณฑิต ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17) ด้านการใฝ่รู้และการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับค่อนข้างดี (ค่าเฉลี่ย 4.28) และด้านความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ อยู่ในระดับค่อนข้างดี (ค่าเฉลี่ย = 4.20) (กองแผนงาน. <http://www.kmitl.ac.th/plandiv/>) อาจสรุปได้ว่า จาก ผลการศึกษาวิจัยพฤติกรรมของนักศึกษาสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต จากมุมมองภายในและมุมมองจากภายนอก นักศึกษาและบัณฑิตของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารมีพฤติกรรมในคุณลักษณะทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับค่อนข้างดีแม้จะไม่สูงนัก อย่างไรก็ตาม จุรีพร กาญจนการุณ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ คุณธรรมจริยธรรมและการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า นักศึกษา มจร. มีพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับเหนือกฎเกณฑ์ทางสังคมในระดับค่อนข้างสูง(ค่าเฉลี่ย 4.56) และมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการรับรู้เกี่ยวกับสังคมอยู่เย็นเป็นสุข อรพินทร์ สันติชัยอนันต์ (2549:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า นิสิตนักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับสูงเช่นกัน อาจพอล่าวสรุปได้ว่า นักศึกษาระดับอุดมศึกษามีระดับของการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมสอดคล้องไปในทิศทางด้วยกันแม้ว่ามุมมองในการศึกษาวิจัยจะแตกต่างกันบ้าง อย่างไรก็ตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถาบันเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมผู้เรียนในลักษณะ 3 ประการนั้น ผลการศึกษาคุณธรรม จริยธรรมเชิงพฤติกรรมในภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างดี ที่ต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนและพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง

5.5 ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้อาจเป็นเพียงพื้นฐานในการพัฒนาต่อยอดแนวทางการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อส่งเสริม สนับสนุนปัจจัยต่างๆที่จะพัฒนาทักษะ ความคิดและการดำเนินชีวิต เพื่อปลูกฝังจิตสำนึก เพื่อสร้างความตระหนัก ด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาให้มากขึ้น เช่น แผนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมควรมีความชัดเจนเป็นรูปธรรม และกิจกรรมหรือรูปแบบควรมีความสอดคล้องกับความต้องการที่สถาบันจะส่งเสริมให้พัฒนาให้กับนักศึกษามากขึ้น กระบวนการรณรงค์หรือย้าทำอย่างต่อเนื่อง และควรเลือกรูปแบบของกิจกรรมที่จะส่งเสริมในแต่ละด้านให้เหมาะสมหรือสอดคล้องและวัดเป้าหมายให้ชัดเจน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ.(2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล.(2548) **การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามเกณฑ์**

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รับสงัดและ
พัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)

โกวิท ประวาลพุกษ์. (2540).**แฟ้มสะสมงาน (Portfolio)**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

เกียรติสุดา ศรีสุข.(2552). **ระเบียบวิธีวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. จังหวัดเชียงใหม่ : โรงพิมพ์ครองช่าง.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.สำนักงาน (2542). **การพัฒนาด้านจิตพิสัยของผู้เรียน**.

กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.(2543). **คู่มือการประเมินจิตพิสัยในระบบการเรียนการสอนระดับ**

ประถมศึกษา, ม. ป. พ.

จรีพร กาญจนการุณ. (2552) **งานวิจัยเรื่อง คุณธรรมจริยธรรมและการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษา**

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม.ปีที่1 ฉบับที่1(ม.ค.-
มิ.ย.2552) หน้า 96-109

ณัฐกรณ์ หลาวทอง. (2546). **การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ. (2536).**ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะ**

เสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน.รายงานการวิจัยสำนักส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.

———. (2538).**ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคคล.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์**

มหาวิทยาลัย

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา . [ออนไลน์] เข้าถึงจาก (<http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=1583>)

สืบค้นเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2557

บุญชิต มณีโชติ. (2540). **ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกับพฤติกรรมการ**

ใฝ่รู้ของนักศึกษายพบาล.ปริญญาานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. **เรื่องมาตรฐานอุดมศึกษา พ.ศ.2554. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 128 ตอนพิเศษ**

47 ง.(24 เมษายน 2554), หน้า 44-46

ปราณี รามสุต. (2528) **จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : เจริญกิจ**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไปว่ากรสิทธิ์ใจ ทั้งสิ้น ลือทั้งห้าเป็นใต้ต้นบั้งน้ำคางและดวงอังกษิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
รายงานวิจัย : เรื่องการศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของ สจล. กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 66

ประกาศรี สี่ห้าไฟ. (2550). พื้นฐานการศึกษาศาสนาและจริยธรรม.(พิมพ์ครั้งที่ 4).กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิศเพลิน เขียวหวานและคณะ.(2546) เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการวัดประเมินผล คุณธรรม
จริยธรรม ตามพ.ร.บ.2542. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

พิศิษฐ์ คุณวโรดม.(2545). อัตลักษณ์และกระบวนการต่อสู้เพื่อชีวิตของผู้ติดเชื้อHIV อัตลักษณ์ ชาติพันธ์
และความเป็นชายขอบ. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินทร.

ภัทรา นิคมานนท์. (2540). การประเมินผลการเรียน.กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิการพิมพ์

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ [ระบบออนไลน์].แหล่งที่มา<http://www.pcru.ac.th/kings/project4.php>
สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2557.

ราชบัณฑิตสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

รุจิ ภูสาระ และคณะ. (2535). แบบเรียนแนวหน้าชุดพัฒนากระบวนการ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ : สุริยวิทยาสาสน์.

—————. (2544). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.พิมพ์ครั้งที่ 4.กรุงเทพฯ : สุริยวิทยาสาสน์.

วิโรจน์ วัฒนนิมิตรกุล. (2540). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้สาระอิงบริบทเพื่อส่งเสริมความ
ใฝ่รู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา.วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วินัย พัฒนรัฐและคณะ.(2538). แนวการสอนแบบเรียนมาตรฐาน ฉบับพิเศษ เน้นกระบวนการ สลน.5.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประสานมิตร.

วินัย วงษ์ใหญ่.(2541). กระบวนทัศน์ใหม่ : การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล. วารสารสถาบัน
วัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฉบับที่ 1 (3):34 - 35; มกราคม-มิถุนายน.2541.

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.(2551). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม
ในประเทศและต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.

ศักดิ์ชาย ขวัญสิน.[ออนไลน์] เข้าถึงจาก (<http://www.kroobannok.com/44650>) สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2557

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2542). การวัดจิตพิสัยของมนุษย์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.(2551). แนวทางการประเมินคุณธรรมผู้เรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพฯ: **คุรุสภาลาดพร้าว**.
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

.....(2548). การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.(2551). รายงานการวิจัยประเมินผลคุณธรรม 8 ประการของผู้เรียน : เจตคติและพฤติกรรม. : กรุงเทพฯ, บริษัท เพลิน สตุดีโอ จำกัด

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.(2554). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553.(พิมพ์ครั้งที่ 1) : กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2553). แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง(พ.ศ.2552-2559)ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ : บริษัทพรักหวานกราฟฟิค จำกัด

สุพักตร์ พิบูลย์ : [ออนไลน์] เข้าถึงจาก (<http://drsuphakedqa.blogspot.com/2010/07/07.html>)

เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์. (2539). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเน้นวิจัยทางการศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.(2539) สำนักนายกรัฐมนตรี. การศึกษาในวิถีชุมชน :โครงการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนในการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.(2553). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2553. (ฉบับเดือน พฤศจิกายน 2553)

.....การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. (<http://www.camt.cmu.ac.th/th/form/tqf/>) เข้าถึงเมื่อ 17 มิถุนายน 2557.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.(2555). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558)ระดับอุดมศึกษาฉบับสถานศึกษา(แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน พ.ศ.2554).พิมพ์ครั้งที่ 2. จ.สมุทรปราการ : บริษัท ออฟเซ็ท พลัส จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.(2550).กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.(2553). มาตรฐานการศึกษาของชาติ.กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหยาบสื่อและการพิมพ์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.(2555). รายงานผลการบริหารงานสถาบันรอบ 7 ปี (พ.ศ.2548 – 2555) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สจล.

ส่วนแผนงาน. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.รายงานความพึงพอใจคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต. รุ่นปีการศึกษา 2551,2552,และรุ่นปี

การศึกษา 2554. :[ออนไลน์]แหล่งที่มา <http://www.kmitl.ac.th/plandiv/> เข้าถึงเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2557.

อภิญา เพ็ญฟูสกุล. (2546). **อัตลักษณ์ (Identity) การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

อรพินทร์ สันติชัยอนันต์ (2549). **การศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล** ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อัญญา อิงอาจ.(2553) งานวิจัยเรื่อง **ศึกษาพฤติกรรมการความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**.วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-เม.ย.2554) หน้า 167-176

Ebel, R., and Frisbie, D.A. (1986). **Essentials of Educational Measurement**. Englewood Cliff: Prentice-Hall, Inc.

Hopkins ,D. and Antes ,C. (1990) **Classroom measurement and Evaluation**. Illinois : Publishers,Inc.

Stiggins, R. J. (1994). **Student-Centered Classroom Assessment**. New York : Maxwell Macmillan International.

Stiggins, Richard, J.Rubel, Evelyn & Quellmalz, Edys. (1998). **Measuring Thinking Skills in the Classroom**. Revised ed. Washington, D.C. : National Education Association.

Woodward, Kath (2000) **Questioning Identity : Gender, Clara**, Nation London and New York, Roughage

.....

ภาคผนวก ก: กระบวนการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Reliability

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

การหาค่าความเชื่อมั่น Reliability Analysis ของด้าน A จำนวน 10 ข้อ

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	35.4949	17.7493	.3297	.5632
A2	36.3291	15.6382	.3356	.5500
A3	35.3495	17.5118	.3231	.5616
A4	35.4898	17.1303	.2791	.5665
A5	36.5077	16.4552	.2211	.5844
A6	35.8265	16.8394	.2821	.5652
A7	36.0077	15.6802	.2919	.5640
A8	35.3240	16.4753	.3713	.5454
A9	36.2168	18.0475	.1282	.6005
A10	35.9158	16.9059	.2300	.5787

Reliability Coefficients

N of Cases = 392.0

N of Items = 10

Alpha = .5939

การแปลค่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของตัวแปร ด้านความซื่อสัตย์ ตั้งแต่ ข้อ 1-10 มีค่าเท่ากับ .5939

Reliability

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
B1	38.8444	20.5614	.5208	.5817
B2	39.7653	21.6481	.2039	.6268
B3	39.4235	21.2780	.2717	.6145
B4	38.9209	21.3160	.2483	.6187
B5	39.2347	20.7837	.2994	.6093

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

B6	38.7959	21.1296	.3203	.6067
B7	38.9872	20.3553	.3997	.5920
B8	38.7117	21.7914	.1762	.6322
B9	39.3367	21.0577	.2669	.6154
B10	39.6709	20.3134	.3170	.6056
B11	39.1531	21.0098	.3512	.6021
B12	40.0791	20.9988	.1392	.6523

Reliability Coefficients

N of Cases = 392.0

N of Items = 12

Alpha = .6338

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
C1	38.6811	26.9543	.3869	.7042
C2	39.6122	24.2738	.5648	.6767
C3	38.6837	27.5723	.2764	.7158
C4	39.4592	25.1032	.4209	.6969
C5	38.3801	27.4178	.2629	.7177
C6	39.0561	24.9431	.4654	.6906
C7	39.6429	30.0000	-.0609	.7672
C8	38.7015	26.5577	.3585	.7061
C9	39.2143	26.1586	.3258	.7108
C10	39.2245	23.9392	.5958	.6717
C11	39.1276	24.3213	.5480	.6788
C12	38.6990	27.4181	.2431	.7205

Reliability Coefficients

N of Cases = 392.0

N of Items = 12

Alpha = .7240

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข : ประวัติผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางดาระกา ศิริสันติสัมฤทธิ์

ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เทียบเท่า ชำนาญการพิเศษ

ประวัติการศึกษา

ปีจบการศึกษา	ระดับปริญญา	อักษรย่อปริญญาและชื่อเต็ม	สาขาวิชา	สถาบันการศึกษา/ประเทศ
2524	ปริญญาตรี	บธ.บ. บริหารธุรกิจบัณฑิต	การเงินการธนาคาร	ม.รามคำแหง/ประเทศไทย
2551	ปริญญาโท	M.P.A.(รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)	การจัดการสำหรับนักบริหาร	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์/ประเทศไทย
2553	ปริญญาโท	ศษ.ม.ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	การวิจัยการศึกษา	ม.รามคำแหง/ประเทศไทย

2. ประสบการณ์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ/หรือที่ผ่านมา

เรื่อง/ผลงาน	ปีที่สำเร็จ	ปีที่ตีพิมพ์	%ผลงาน	แหล่งเงินทุน
1. การศึกษารูปแบบสมรรถนะ(Competency)บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการในสถาบันอุดมศึกษามหาครุรัฐ	2552	วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรมปีที่ 11 ฉบับที่ 1 ต.ค.54-ม.ค.55(หน้า94)	100%	เงินรายได้ ปี 2552
2. ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพและความสามารถในการตรวจสอบได้ของการดำเนินงานการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์	2552	ฐานข้อมูลงานวิจัย (วช)	50%	เงินรายได้ ปี 2552
3. ความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.	2549	ฐานข้อมูลงานวิจัย (วช)	50%	เงินรายได้ ปี 2549
4. ผลของการพัฒนาจิตที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน	2549	ฐานข้อมูลวิจัย (วช)	วิจัยร่วม 9%	เงินรายได้ ปี 2549
5. ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.	2555	นำเสนอผลงานแบบOral ในการประชุมวิชาการ วิจัยสถาบันสำหรับสายสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษาครั้งที่ 5 “งามจรี 100 ปี วิศวกรรม” ระหว่างวันที่ 2-4 เมษายน 2556	100%	เงินรายได้ ปี 2555
6. การพัฒนาระบบงาน การดำเนินงานเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงานที่ดี ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สจล.	2556	นำเสนอผลงานแบบOralในการประชุมวิชาการ วิจัยสถาบันสำหรับสายสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษาครั้งที่ 6 “แคว้นวิชาการ” วันที่ 2-4 เมษายน 2557 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จ.นครราชสีมา	50%	เงินรายได้ ปี 2556

3. ผลงานประเภทบทความ

เรื่อง	ปีที่สำเร็จ	ปีที่ตีพิมพ์	ผลงาน
1. ผู้นำกับการพัฒนาทัศนคติเชิงบวก	2547	วารสารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (เม.ย.-ก.ย. 47)	100%
2. การประชุม: เครื่องมือสำคัญสำหรับนักบริหาร	2548	วารสารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (เม.ย.-ก.ย. 48)	100%
3. คู่มือการดำเนินชีวิต	2549	วารสารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (ต.ค. - มี.ค. 49)	100%

4. ผลงานประเภทรหัส

ชื่อหนังสือ	ปีที่พิมพ์	เผยแพร่	ผลงาน	หมายเหตุ
1 หนังสือ “มือใหม่...สมัครงาน”	2549	หอสมุดแห่งชาติ	100%	แจกนักศึกษาวันปัจฉิมนิเทศสำหรับนักศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรณีนำไปใช้